

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

8 duben 2008
70. ročník

Vzdělávání v oblasti rozvoje a údržby zeleně

Pracovní síly a agrární školství

Bezpečnost potravního řetězce

Jezdecká příležitost

AgroPublikace 2008

Združení mladých
farmářův

Domov pre vtáctvo

Školní zahrady
před 71 lety

Podkovářské dny

Projekt EKOAUDIT

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

Ve Velkém sále Domu zemědělské osvěty v Praze se představila zemědělská a potravinářská literatura

AGRÁRNÍ ŠKOLSTVÍ str. 3

Do zemědělského provozu jde jen zlomek absolventů univerzit, posteskli si prezidentovi Agrární komory ČR Ing. Janu Velebovi (vpravo) rektori brněnských univerzit prof. MVDr. Vladimír Večerek, VFU (uprostřed) a prof. Ing. Jaroslav Hušek, MZLU (vlevo)

MLADÍ FARMÁŘI str. 4

Združenie mladých farmárov na Slovensku začalo svoju činnosť v októbri minulého roku. Hlavným cieľom Združenia je zastaviť nepriaznivý trend vo vývoji vekovej štruktúry farmárov. Prvé riadne valné zhromaždenie sa uskutočnilo v priestoroch Agroinštitútu

ROLÁDOU TO NEKONČÍ... str. 14

Předávání šeků studentům při slavnostním vyhlášení projektů

České zemědělství se dostalo do situace, kdy není schopno reprodukovat pracovní sílu a řídicí management, jeho populace rychle stárne. Nadále není únosné, aby zemědělské univerzity vyprodukovaly ročně pouze několik desítek provozních techniků (například zootechniků a agronomů), není únosné, aby střední školství vyprodukovalo ročně jenom několik stovek absolventů, kteří skončí v zemědělství. V této oblasti vidím největší problém českého zemědělství pro nejbližší léta a přišla doba, abychom konkrétně řekli, co uděláme pro změnu tohoto stavu. Sebelepší technologie bez kvalitní pracovní síly a kvalitního řízení nemohou přinést úspěch.

Agrární komora se významně podílí na organizování celoplošného poradenství pro zemědělství a venkov a na vzdělávání členstva. Jen za rok 2007 bylo uspořádáno 28 vzdělávacích akcí. Krajské a okresní agrární komory, jako členská odborná společenstva, uspořádaly další desítky seminářů a školení. Abychom se mohli zúčastnit i podporovaných vzdělávacích programů pro neziskové organizace, zaktivizovali jsme činnost našeho občanského sdružení Agrárního poradenského a informačního centra.

Pro rok 2008 byly podány dvě žádosti o podporu z Programu rozvoje venkova z osy III. Agrární komora podala dalších 8 žádostí. Byl položen základ pro specializovanou vzdělávací agenturu, která může získávat podporu pro vzdělávání i z jiných rezortů a od zahraničních institucí.

Na renezanci zemědělství se můžeme ale podílet tehdy, pokud budeme mít k dispozici zemědělskou půdu k hospodaření, ne ke spekulacím, a k ní, jak už jsem uvedl, kvalitní pracovní sílu a řídicí management. Nejúrodnější půda nám také nesmí ubývat před očima pod logistickými středisky, zábavními parky a nadměrnými zábory pro průmyslovou výstavbu. Jak k zamezení spekulací, tak k rychlým úbytkům půdy musíme bezodkladně prosadit skutečně účinná opatření.

Příkladem může být nový návrh výše odvodů za zábory nejbonitnějších půd, který schválila vláda Slovenska. Výše odvodu je navržena 500,- SK za jeden metr čtvereční.

Plán rozvoje venkova bychom měli využít především ke zvýšení úlohy zemědělců v tomto rozvoji a k podpoře modernizace životně ohrožených odvětví, například chovu prasat a produkce vajec (zde se musí vyměnit snáškové klece tak, aby vyhovely od r. 2012 normě Evropské unie).

V letošním roce se podařilo do zákona o státním rozpočtu prosadit i nový podpůrný program Podpora konkurenceschopnosti agrokompexu. Zatím s nulovým finančním krytím. Jedná se o jeho podobě a o zdrojích.

K využití příležitostí potřebujeme udržet služby a podpory Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu. Dobrý základ k jeho udržení byl položen stanovením jeho právní formy v zemědělském zákonu. Současně se však stal také fondem nejen rolnickým a lesnickým, ale také obecním a pro vodní hospodářství, když už předtím byl jeho záběr rozšířen o podporu investic v potravinářském průmyslu. Je to podstatné rozšíření jeho činnosti, vzdálené od původního záměru. Když už se tak stalo, trváme v každém případě na udržení úrovně podpory pro zemědělské a lesnické úvěry a udržení úrovně i zvýšení podpory zemědělského pojištění na maximální možnou úroveň, kterou připouští Evropská komise.

Rizikovitost podnikání v zemědělství však poroste také s otevíráním se evropského zemědělství světovému trhu, omezováním a rušením evropských regulací trhů a celkovým snižováním podpor zemědělství. Evropské zemědělství se tak bude obnažovat vůči záchranným vyrovnávacím systémům zejména v zámoří.

Musíme proto prosazovat důslednou přípravu záchranného systému, který by omezil destruktivní působení recese v rámci hospodářského cyklu na evropské zemědělství. K tomu by se měly vytvářet evropské zdroje, například při převodu finančních podpor z I. do II. pilíře, to je ze Společné zemědělské politiky do rozvoje venkova.

Trváme také na rovnosti podmínek pro všechny formy podnikání v zemědělství, na nediskriminaci malých či velkých podniků. Ve všech formách jsou dobří i špatní hospodáři. Všichni by měli mít možnost podílet se na využití šancí, které se nabízejí.

Ing. Jan Veleba
prezident AK ČR

ZDRUŽENIE MLADÝCH FARMÁROV NA SLOVENSKU – ASYF

Združenie mladých farmárov na Slovensku (ASYF – podľa anglického Association of Slovak Young Farmers) začalo svoju činnosť v októbri minulého roku, kedy bolo zaregistrované na Ministerstve vnútra SR a v súčasnosti sa naplno rozbieha po celom území Slovenska.

Hlavným cieľom Združenia mladých farmárov na Slovensku je zastaviť nepriaznivý trend vo vývoji vekovej štruktúry farmárov.

Ďalšími cieľmi sú:

- Odovzdávanie informácií mladým farmárom, ich vzdelávanie a koordinácia ich činností a ich zastupovanie na národnej úrovni.
- Presadzovanie nástrojov, ktoré uľahčia začatie podnikania mladým farmárom v poľnohospodárskom sektore.
- Umožniť viesť diskusie a výmenu skúseností medzi mladými farmármi v celej Európe.

Ako vyplýva z predznačených cieľov, hlavnou myšlienkou Združenia je vytvárať vhodné podmienky a podporné schémy pre trvaloudržateľný úspech a návratnosť investícií mladých poľnohospodárov, ktoré sa dosiahnu prostredníctvom udržania mladých na vidieku, a tým zastaveniu migrácie podnikavých ľudí z rezortu. Dosiahnutím stanovených cieľov sa vidiecky životný štýl, prispôsobený moderným životným požiadavkám v harmónii s prírodou, stane viac lákavým pre dnešné i budúce generácie.

Tak, ako iné významné inštitúcie a združenia aj Združenie mladých farmárov na Slovensku chce mať svoje zastúpenie v rezortných prípravných výboroch. Financie na svoju činnosť plánuje získať nielen z príspevkov od svojich členov, ale aj prostredníctvom sponzoringu a samozrejme aj z projektov z rôznych fondov a nadácií (národných, európskych).

Orgánmi Združenia sú valné zhromaždenie, predsedníctvo Združenia a revízna komisia. Členom môžu byť fyzické osoby ako aj zástupcovia právnických osôb od 18 do 40 rokov, plne spôsobilí na právne úkony, ktorí sa stotožňujú s poslaním a cieľmi Združenia a majú záujem podieľať sa na ich realizácii. Členskú základňu môžu tvoriť nielen ľudia z poľnohospodárskej praxe, ale aj študenti so zameraním na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka.

Združenie sa chce stať aj členom Európskej rady mladých farmárov CEJA (z francúzskeho Conseil européen des jeunes agriculteurs). Táto organizácia bola založená v roku 1958 v Ríme. V súčasnosti má 27 členských organizácií z 21 štátov Európskej únie a zastupuje tak záujmy viac ako 1 milióna mladých farmárov. Už v novembri sa začali roko-

vania Združenia mladých farmárov na Slovensku ohľadom vstupu do Európskej rady mladých farmárov. Uskutočnili sa aj rokovania s inými združeniami z jednotlivých členských štátov EÚ, na ktorých sa navrhli aj konkrétne formy spolupráce.

Dňa 8. februára 2008 sa v priestoroch Agroinštitútu v Nitre uskutočnilo prvé riadne valné zhromaždenie Združenia mladých farmárov na Slovensku. O jeho cieľoch a poslaní prítomných oboznámil predseda Združenia Ing. Bálint Pém. Europoslanec Ing. Peter Baco a generálny riaditeľ sekcie kontroly Ministerstva pôdohospodárstva Ing. Koloman Krištof ako hostia valného zhromaždenia, vyzdvihli myšlienku založenia Združenia ako zástupcu názorov a pohľadov mladých podnikateľov na pôdohospodársky sektor. Ing. Peter Baco prezentoval aj názory na súčasnú diskusiu ohľadom „Zdravotnej prehliadky“ Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Zo zahraničných hostí vystúpil predseda združenia mladých maďarských farmárov Lajos Mikola.

Po príhovoroch a diskusií s hosťami, prebehla krátka rozprava k stanovám, ku ktorým neboli vznesené žiadne zásadné pripomienky. Do predsedníctva združenia bol zvolený nový člen Ing. Patrik Rovný, PhD. zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. V záverečnej časti predseda Združenia predstavil plán činnosti na rok 2008, v ktorom uviedol plánované aktivity na národnej (stretnutia mladých farmárov v jednotlivých častiach Slovenska) a na medzinárodnej úrovni (medzinárodné konferencie a stretnutia CEJA).

Súčasným predsedníctvom Združenia mladých farmárov na Slovensku po prvom riadnom valnom zhromaždení pracuje v nasledovnom zložení: Ing. Bálint Pém – predseda združenia, Ladislav Posfay – podpredseda, Ing. Patrik Rovný, PhD. – tajomník a dvaja členovia Ing. Jozef Bruszi a Ing. Peter Moravcsik.

Členská základňa každým dňom narastá a záujem o členstvo majú aj mladí agropodnikatelia z východnej časti Slovenska, ktorí sa s myšlienkou Združenia stotožnili.

V prípade Vášho záujmu zapojiť sa do činnosti Združenia nás prosím kontaktujte. (e-mail: pbalintgazda@gmail.com, patrik_rovny@yahoo.com)

Ing. Patrik Rovný, PhD.
SPU v Nitre

BEZPEČNOST POTRAVNÍHO ŘETĚZCE

na úseku produkce, zpracování a transportu mléka v Holandsku

2. část

Hlavním cílem pracovního pobytu v Holandsku bylo získání poznatků o způsobech zajišťování zdravotní, jakostní a provozní bezpečnosti v produkci mléka a systému kontroly. Předmětem hlubšího studijního zájmu bylo sledování úrovně know-how v samotné prvovýrobě mléka, způsobů kontroly jejich výstupů, způsobů výkonu státního dozoru a případné poskytování potřebných poradenských služeb. (První část získaných poznatků a zkušeností byla obsahem článku v březnové Zemědělské škole.)

Instituce Qlip /quality, laboratory, inspekci, produkt/

O firmě, jejím chodu a struktuře nás informoval vedoucí pro sektor „Faremní mléko“ pan Louwrens van Keulen. Po prezentaci nás provedl celým podnikem – laboratořemi a podal nám odborný výklad a zodpověděl dotazy. V odpovědních hodinách se našeho jednání zúčastnil i ředitel celé firmy pan Jan Jansen.

Instituce Qlip, jejíž organizaci i chod jsme mohli sledovat, má tři neziskové útvary. Ty se zabývají následujícími aktivitami:

1. Laboratorním vyšetřováním mléka za účelem zajišťování bezpečnosti produkce mléka (kvalitativní znaky) i poskytováním podkladů pro proplácení dodaného mléka. Součástí této činnosti je rovněž prověřování jakosti mléka v procesu získávání, úchovy a přepravy do sběrných středisk a do mlékáren (MCS Milk control station)
2. Inspekční činností produkčních jednotek prvovýroby mléka (Certifikační organizace pro mléčné farmy).
3. Kontrolní činností, kterou provádí Holandský kontrolní úřad pro mléko a mléčné výrobky s 42 zaměstnanci (Netherlands controlling authority for milk and milk products – COKZ).

Jediný ziskový útvar Qlip má charakter výzkumného pracoviště a jeho profit je zásadně reinvestován, není používán k obchodním účelům.

Instituce Qlip /2/ je integrovaným dodavatelem služeb v celém mléčném řetězci. Má 220 zaměstnanců a obrát 22 milionů EU.

1. Vykonaá inspekce a audity.
2. Provádí vzorkování mléka.
3. Zajišťuje analýzy mimofaremního mléka, jakož i mléčných produktů.
4. Zabezpečuje certifikační programy a vývoj

5. poskytuje konzultace a zabezpečuje výchovné akce.

Qlip je garantem QA (quality assurance). Zabezpečení jakosti spočívá v tom, že:

1. Garantuje konzumentům kvalitní, pečlivé a zodpovědné získávání mléka odpovídajícím standardům EU.
2. Sleduje dodržování standardů pro používání léčiv, zajištění welfare hospodářských zvířat, výživy a kvality vody a tím i zdraví zvířat. Sleduje se celý tok mléčné produkce, skladování mléka, účinnost prováděného čištění a dezinfekce zařízení dojíren a mléčnic.

Qlip sleduje technické a technologické parametry mléka i mimo farmu, podává podklady pro proces proplácení mléka, provádí dodatkové zkoušky, spolupracuje s chovatelskými službami, zajišťuje kruhové testy.

Qlip působí na úseku managementské informatiky jak pro farmáře a jeho stádo dojníc, tak pro mlékárenský zpracovatelský podnik signalizací jakostních problémů, metabolických poruch, poruch zdraví mléčných žláz, zjišťováním sporotvorných mikrobů nebo reziduí inhibičních látek v mléce.

Protokoly o objemu a skladbě mléka i o údajích o bezpečnosti prvovýroby mléka jsou poskytovány 79 % mléčných farem, na nichž je sledováno 85% všech dojníc s mléčnou užitkovostí v intervalech 2 – 6 týdnů. Zajímavostí je, že zjištěné nedostatky, zhoršené výsledky kvality mléka a další upozornění týkající se mléka, jsou farmářům předávány na protokole mlékáren, do kterých svou produkci dodávají. Tím odpadá zbytečná byrokracie s předáváním protokolů do mlékárny a odtud zpět chovatelů. Svědčí to i o tom, že této organizaci zpracovatelé mléka důvěřují. Ročně je zpracováno 12 milionů vzorků.

Organizace COKZ /Netherlands controlling authority for milk and milk products/

Holandský úřad pro kontrolu mléka mléčných produktů je nezávislou institucí s působností v mléčné produkci a pod

vládním dohledem. Zajišťuje integrovanou péči o potravní řetězec na úseku mléka od mléčných farem (supervize legislativních požadavků EU v oblasti hygieny získávání suroviny živočišných, rostlinných produktů a platebních systémů), přes zpracovatelský mlékárenský průmysl (požadavky EU – HACCP) a sklady potravin, až po certifikaci a dozor v obchodní, transportní a zejména exportní zóně (vydávání certifikátů, audity). Ročně vydává 16 000 certifikátů na mléčné výrobky. V oblasti inspekční je zaměstnáno 22 inspektorů, v oblasti certifikace 4.

Tento úřad provádí i kontroly organizací typu Qlip. Jde podstatě o superkontrolu, kdy se kontrolují kontrolní orgány. Např. v oblasti získávání mléka se provádí kontroly certifikace tanků na mléko, kontroly laboratoří na rozbor mléka a kontroly administrativního procesu.

MVDr. Antonín Ticháček, AGRITEC, s.r.o.
Ing. Petr Klement, Ing. Josef Kořínek, ÚZPI Praha

„VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI ROZVOJE A ÚDRŽBY ZELENĚ“

Projekt v Karlovarském kraji se připravuje na svůj závěr

Na sklonku minulého roku byl zahájen druhý cyklus přednášek a praktických cvičení v rámci vzdělávacího kurzu, jehož organizátorem je Střední zemědělská škola Dalovice a Český svaz greenkeeperů. V té době bylo připraveno 64 hodin teoretické výuky z oborů trávníkářství, speciální ochrany a výživy trávníků, krajinářství, zahradnictví, arboristiky a informačních technologií. K tomu se připravovalo dalších 40 hodin praktických cvičení. Lektory byli opět odborníci z vysokých škol, profesních českých i zahraničních firem. Každý z účastníků kurzu obdržel soubor studijních materiálů. Více než 300 stran odborného textu připravovalo jedenáct našich autorů a jeden zahraniční. Učební texty byly zpracovány i v internetové verzi s celou řadou obrazových doplňků.

V listopadu 2007 jsme zahajovali přednáškou na téma „Ochrany trávníků a výživy rostlin se zaměřením na půdu a substráty“ (přednášeli Ing. Bohumír CAGAŠ, CSC. – OSEVA PRO, s.r.o. a Ing. STANISLAV HEJDUK, PH.D. – MZLU Brno). Od ledna 2008 věnujeme zvýšenou pozornost získávání a předávání informací z Operačního programu Životní prostředí, protože se nám všem naskýtá velká šance investic do zeleně. V souvislosti s tím se uskutečnil ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky seminář, jehož cílem bylo představit význam a možnosti evropských dotačních titulů. Přednášku z problematiky **okrasného zahradnictví** zajišťovali Ing. LIBOR KUNTE, PH.D. – ředitel SZaŠ Děčín Libverda a Ing. JAROSLAVA BEJČKOVÁ, zahradní architektka se zkušenostmi zahradnických realizací. Pro výuku **krajinářství** jsme oslovili dlouholetého pracovníka SFŽP Praha a v současnosti středoškolského učitele SZaŠ a VOŠ Mělník, Ing. MIROSLAVA EZECHELA. V únoru se ještě uskutečnila přednáška z oblasti **péče o stromy – arboristiky**. Svým obsahem navazovala na zahradnictví a krajinářství. Mluvílo

zejména se o významu stromové zeleně v lidských sídlech, cílech péče o zeď ve městech a obcích a ve volné krajině. Přednáška byla doplněna praktickým cvičením v terénu. Jeho náplní bylo hodnocení stromů (praktická inventarizace), ochrana stromů na staveništi (ukázky poškození stromů v lokalitě), praktická ukázka ošetření stromu řezem (rozdíly mezi jednotlivými typy řezů – zdravotní, bezpečnostní, výchovný), praktická ukázka likvidace odpadu štěpkováním, praktická ukázka odstranění pařezu frézováním, hodnocení kvality nových výsadeb stromů, bezpečnostní opatření při ošetřování stromů (pracovníci, chodci, doprava apod.) a hodnocení statiky stromů. Celou výuku zajišťoval Ing. PETR RŮŽIČKA z firmy Baobab – péče o zeď, s.r.o. Únětice. Poslední únorový víkend patřil praktickému semináři **informačních a komunikačních technologií** (hlavním cílem byla příprava na vypracování závěrečné odborné práce účastníků; úprava textů, zpracování obrázků a digitálních fotografií, možnosti využití internetu při přípravě metodických materiálů a mnoho dalších témat bylo doplněním odborných dovedností z celkového komplexu „zeleného

vzdělávání“ účastníků). Výuku zajišťovali učitelé SZeŠ Dalovice – MGR. VLADIMÍR ZICHA a ING. JAROMÍRA VAVŘINOVÁ. **Trávníkářská přednáška** byla v režii zahraničního lektora – DR. KLAUSE MÜLLERA-BECKA z firmy COMPO. Tématem přednášky byla specifika výstavby a ošetřování sportovních trávníků (zakládání a ošetřování intenzivně zatěžovaných trávníků; uspořádání a konstrukce golfových a fotbalových hřišť a další speciální trávníkářská problematika). Odborný překlad zajišťoval ING. JOSEF STRAKA, PH.D. z firmy Agrostis Trávníky Rousínov.

Na poslední teoretickou přednáškou bylo připraveno téma **zelené střechy**. Výuku zajišťovala ING. JITKA DOSTÁLOVÁ z německé firmy Optigreen International AG. Během výuky se hovořilo nejen o významu zelených střech pro životní prostředí měst a obcí, technologických postupech a praktických ukázkách z realizací systému Optigreen, ale i zahraničních zkušenostech z Německa a Rakouska.

Na úplný závěr projektu jsou připravována praktická cvičení:

- **duben 2008 – moderní trendy v malé mechanizaci** – zajišťuje firma Husqvarna Praha; technologie závlahových systémů – zajišťuje firma Závlahy Diviš; krajinářsko-dendrologická exkurze – Valeč – Chýše – Vladař – Klášter Teplá – zajišťuje občanské sdružení Cesta z města Toužim – ING. JIŘÍ ŠINDELÁŘ a ING. NADĚŽDA SOCHOROVÁ;

- **květen 2008 – praktické trávníkářské cvičení** – zajišťuje zahraniční lektor – DR. KLAUS MÜLLER-BECK z firmy COMPO a profesor ING. FRANTIŠEK HRABĚ, CSC. – MZLU Brno – tématem budou specifika výstavby a ošetřování sportovních trávníků, zakládání a ošetřování intenzivně zatěžovaných trávníků, uspořádání a konstrukce golfových a fotbalových hřišť a speciální trávníkářská problematika.

Všichni účastníci projektu nyní zpracovávají svou závěrečnou odbornou práci, kterou budou prezentovat na začátku května. Každý si volí zpravidla téma ze svého oboru a má možnost srovnat dřívější vědomosti a dovednosti, nově předložené prvky z výuky z teoretické a praktické výuky a literatury.

O podrobnostech se mohou zájemci dozvědět na pravidelně aktualizovaných stránkách projektu www.szedalovice.cz/zelene-vzdelavani nebo u koordinátora projektu Mgr. Vladimíra Zichy (tel. 736 514 081, vladimir-zicha@volny.cz).

Celý projekt „Vzdělávání v oblasti rozvoje a údržby zeleně“ v Karlovarském kraji je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

**Mgr. Vladimír Zicha
SZeŠ Dalovice**

MAS MLADÝCH – EFERDING

Rakouská Místní akční skupina (MAS) je zaměřena na program územního rozvoje a zlepšení kvality života s aktivní účastí mladých

Místní akční skupina v městečku Eferding se nachází v regionu v alpském podhůří, sousedícím s Čechami a s průmyslovým centrem Linz-Wels. Území Dunaje se považuje za oblíbenou regionální rekreační oblast.

Hlavním zaměřením programu územního rozvoje je zlepšit kvalitu života. Program pomáhá dosáhnout aktivní účasti mladých na tvorbě politik a na místním rozvoji a překonat nedostatečné zaměření na potřeby dospívající mládeže. Projekt využívá přístup zdola nahoru a silný partnerský přístup (se školami a sdruženími mládeže v regionu). Má dva zvláštní inovativní prvky – pojetí založené na široké účasti a pojetí zaměřující se na dospívající mládež.

Obecný postoj akce (metoda otevřeného prostoru pro dospívající mládež) je převoditelný a byl zaveden v několika městech nejen v Rakousku, ale také i na Slovensku. Projektu se zúčastnilo asi 150 mladých lidí ve věku od 13 do 19 let.

Mezi hlavní výsledky projektu patří dohoda mladých s urbanisty, spolupráce s třemi architekty a pěti krajináři, která vyústila ve vypracování návrhů a modelů staveb pro jimi zvolená místa. Urbanisté vypracovali podrobné technické plány, včetně nákladů a potřebných materiálů, aby bylo vše připraveno pro zahájení rekonstrukce. Byly instalovány lavice, židle a stoly v moderním designu a postaveny střešní konstrukce (útočiště před deštěm a sluncem), vyhlídkové plochy a letní kino na fotbalovém hřišti.

Získané výsledky, zkušenosti, postřehy

Dlouhodobým výsledkem projektu je jasné zlepšení komunikace mezi mladými lidmi a zástupci obcí a dale-

ko lepší porozumění potřebám a požadavkům mladých lidí. Dospívající mládež se naučila, jak ovlivňovat rozvoj své vlastní komunity a jak přispívat ke zlepšování kvality svého vlastního života. Projekt přispěl k posílení regionální identity. Dospívající mládež pocházející z různých prostředí se naučila, jak během pracovních setkání a realizace prací spolupracovat. Zlepšila se tedy komunikace a kontakt mezi dospívající mládeží regionu.

Mnoho zástupců obcí a činitelů, zastupujících mládež regionu, bylo nejdříve k účasti mladých lidí na projektu skeptických a pochybovalo o jejich motivaci a kompetenci. Nepovažovali ani mladé lidi za schopné provádět projekty nebo jen zacházet odpovědně se zvolenými místy pro setkání. Přesto se jen jedné obci nepodařilo získat dostatečně silné jádro dospívající mládeže pro projekt.

Některé obce se dostatečně neúčastnily provedení projektu. V několika případech jmenoval starosta odpovědnou osobu na místní úrovni, která se přípravy procesu a realiza-

ce skutečně neúčastnila (v těchto případech to byl starosta, kdo měl vůči projektu silnější závazek). U dospívající mládeže bylo důležité, aby navázala přímý kontakt s osobami z obce, které nebyly ani zástupci politických stran, ani náboženských komunit.

Projekt trval 13 měsíců, celkový rozpočet činil 64 800 eur, z nichž ze soukromých zdrojů bylo poskytnuto 13 608 eur a z veřejných národních fondů 18 792 eur.

Bez MAS, jakožto instituce na regionální úrovni, která poskytuje profesionální podporu při řízení a jedná i jako neutrální politicky nezávislý prostředník, by tento projekt nebyl realizován. Podpora Leader+ umožnila zahájit širokou iniciativu s vysoce odbornou podporou. Podobnou iniciativu lze zahájit pouze v atmosféře vzájemné důvěry mezi zúčastněnými klíčovými aktéry.

Zdroj: Výběr osvědčených postupů programu Leader+, 2007, č. 1, s. 9-12.

„PŘÍMÝ MARKETING“

aneb jak zemědělec k více financím přijít může ...

5. část

V listopadové Zemědělské škole jsme uvedli 1. část rozsáhlejšího článku ze semináře s problematikou marketingu a řízení prodeje zemědělských produktů, který se uskutečnil na Ekofarmě Křišťan v Milotičkách u Pelhřimova. Další díly vycházely v lednovém, únorovém a březnovém čísle. V tomto čísle příspěvek uzavíráme, ale k dané tematice se budeme nadále vracet.

Prodejní stánek na farmářských trzích

Zákazník chce mít návštěvu farmářského trhu spojenou s příjemným zážitkem. K nejdůležitějším faktorům, jak tento zážitek vyvolat, je vzhled stánku a chování prodejců, uspořádání zboží na stánku, přístup k jednotlivým druhům nabízeného zboží – konkrétně:

- prodejní pult by měl mít „sukýnku“ zakrývající předměty, které jsou uloženy pod pultem a nejsou určeny k prodeji zákazníkovi;
- přepravky s produkty musí být nakloněny směrem k zákazníkovi;
- pokud je to prostorově a technicky možné, zadní plochu za stánkem ohraničit plachtou, zrcadly..., tím dojde k ohraničení zorného pole zákazníka a on se lépe soustředí na nabízené zboží;
- ulička mezi stánky musí být dostatečně široká, aby nebyla narušena nákupní pohoda;
- oči zákazníků „přitáhne“ pult, na němž jsou produkty zajímavě (netradičně) uspořádány – například na dře-

věném sudu vystavené lahve s vínem; bedýnky speciálně uspořádané do nějakého obrazce; různé typy košů, ve kterých umístěno nabízené zboží...;

- prodejce by měl mít na oblečení viditelně umístěnou svojí vizitku (jmenovku) třeba i s logem farmy;
- nekouřit u stánku!
- prodávající by měl striktně dodržovat zásady osobní hygieny (čistota oblečení, rukou, vhodné chování při prodeji...);
- prodávající by měl být na stánku po celou dobu otevřené doby tržišť.

K výše uvedeným zásadám je možné přidat ještě některé další, které jsou uvedeny v bodu, jež se týká prodejních prostorů na farmě.

Vlastní sběr plodin zákazníky přímo na farmě

Tento způsob obchodního kontaktu farmářů se zákazníky byl ve světě masově rozšířen v 70. a 80. letech, pak došlo

k určitému ústupu, ale nyní se znovu zákazníci na farmy vrací. Tentokrát však zájemcům už nestačí jen možnost si z farmy odvést produkty, které si zde sami nasbírali. Chtějí svůj pobyt na farmě spojit s jistým druhem psychické relaxace a se zábavou.

Co je důležité pro vlastní průběh akce na hospodářství? Majitel farmy musí jasně a přehledně označit, co kde si může zákazník natrhat či nasbírat, aby nedošlo k nežádoucím škodám.

Prodej produktů prostřednictvím „zeleninových bedýnek“ přímo spotřebiteli

K tomuto tématu promluvíli pozvaní hosté, kteří pracují pro firmu BIOHOF ADAMAH (www.adamah.at). Tato společnost se nachází poblíž Vídně a v současné době přiváží zájemcům o „dodávku zboží až do domu“ přibližně 3500 bedýnek týdně. Spolupracuje při tom s místními farmáři ze širokého okolí, kteří firmě dodávají své ekologicky vypěstované či vyrobené potravinové produkty.

Zákazník si může vybrat z několika typově uspořádaných bedýnek:

- zeleninová bedýnka
- dětská bedýnka (pro kojící matky)
- ovocná bedýnka
- míchaná bedýnka (ovoce + zelenina)
- bedýnka pro výrobu čistých šťáv
- kombinovaná bedýnka (zelenina + sýr, klobása...)
- obsah bedýnky možno namíchat i individuálně (objednáváno spíš výjimečně)

Vlastní bedýnka a její distribuce:

- bedýnky jsou malé, střední a velké (podle toho odstupňována i cena)
- plodiny jsou do bedýnek baleny v klimatizovaných prostorech
- úzkostlivě je dodržována čistota
- dodávka ke klientovi je možná 1x týdně, 1x za 2 týdny, 1x za měsíc chladírenským vozem
- objednávky přijímány většinou přes internet

Společnost se 2x ročně účastní na významných trzích. Pro zákazníky má připraveny letáky, informační skládačky, speciální kuchařky atd.

Agro-zábava na farmě

Zážitek na farmě je možno specifikovat z několika úhlů pohledu:

- Jaké vzdělání či informace návštěvníkovi farmář nabídne – sem je možno zařadit ukázky, jak se co vyrábí (i s možností, aby si to sám zákazník vyzkoušel); bližší seznámení zákazníka s tím, co se skrývá pod pojmem eko-farma,...;
- Jaké zábavné činnosti farmář pro návštěvníky připravil – patří mezi ně například speciálně připravené „bludiště“, projíždky na koních, ponících, „strašidelná“ zóna na farmě,...;
- Jaký důraz je kladen na estetiku vnímání klienta – pořádek na farmě, na pokojích mít venkovskou atmosféru doladěnu i takovými detaily, jako jsou čerstvé květiny z vlastní zahrady či z okolních polí a luk,...;
- Jakým způsobem přispěje pobyt na farmě ke snížení stresu návštěvníka.

Závěrem je možno říci, že náš venkov a farmy na něm se nacházející, nabízí velké množství zážitků pro své návštěvníky. Jeden ze zásadních problémů dneška ale je, že o této skutečnosti je díky nedostatečné propagaci mezi běžnými návštěvníky malá (či žádná) informovanost.

Vystupující lektor Australan John Stanley to uváděl na svém vlastním příkladu, kdy měl jako běžný turista v Praze zájem si udělat výlet na nějakou zajímavou eko-agro-farmu, a bohužel, nenašel v informačních střediscích o nich vůbec žádné údaje... Možná, že nápravou této nepříznivé skutečnosti, by mohli lidé, žijící a hospodařící na usedlostech v různých regionech ČR, nastoupit na cestu, která je (při využití všech dalších znalostí a dovedností) v budoucnu dovede k prosperující a vzkvétající farmě.

-bačka-

V příštím čísle Vám nabídneme zkušenost paní Hany Habermannové z ekofarmy Ctiboř na Pelhřimovsku s „nákupem ze dvora“.

INFORMAČNÍ SERVIS

Zastoupení Evropské komise

Iniciativa na podporu progresivních trhů se soustřeďuje na inovace

Evropská komise navrhla opatření k odblokování Evropského potenciálu při výrobě inovativního zboží a služeb. Přetrvávající překážky by měly být v první vlně odstraněny v šesti významných oblastech: e-Zdravotnictví, ochranné textilie, výstavba šetrná k životnímu prostředí, recyklace, bio výrobky a obnovitelná energie. Tyto trhy představují v celé EU roční obrat více než 120 mld. eur a 1,9 mil. pracovních příležitostí. Cílem iniciativy je do r. 2020 navýšit obrat na 300 mld. a počet míst na 3 mil. Iniciativa nazvaná „Lead Markets Initiative for Europe“ (LMI – Iniciativa vynikajících trhů pro Evropu) má vybrané trhy podpořit zejména pomocí kvalitnější legislativní úpravy, širšího zadávání veřejných zakázek a zpracováním norem, které přispějí k rozvoji interoperability v rámci těchto trhů. Evropské podniky by měly díky této iniciativě získat rovnocenný přístup na celosvětové trhy, což se zpětně odrazí jako přínos pro evropské spotřebitele.

Nová kuchyně pro Evropu?

Do evropských obchodů a kuchyní míří zdokonalené složky potravin, takže se můžeme těšit na nové kulinářské zážitky. Nejnovější návrh Komise, jehož cílem je podpořit inovace v potravinářství, se zaměřuje na složky vyráběné novými metodami a na potraviny, jejichž konzumace nemá v Evropě tradici. Podle komisaře pro zdraví Markose Kyprianoua tento krok „přinese evropským spotřebitelům nejnovější nabídku potravin a evropskému potravinářství zajistí příznivé podmínky“. Nové potraviny jsou již v právních předpisech EU zahrnuty, návrh však přináší účinnější a praktičtější soubor pravidel. Vychází ze zkušeností získaných při aplikaci stávajících předpisů a zohledňuje nejnovější technologický vývoj a vědecké poznatky.

Životní prostředí: devadesát procent Evropanů považuje ztrátu biodiverzity za problém

Podle průzkumu Eurobarometru drtivá většina Evropanů pokládá ztrátu biodiverzity za vážný problém. Podle tohoto průzkumu leží Evropanům na srdci především zánik živočišných a rostlinných druhů a úbytek přirozeného prostředí a ekosystémů. Největší znepokojení bylo zaznamenáno

v Řecku, Portugalsku a Rumunsku. Průzkum také odhalil, že Evropanům činí větší starosti ztráta biodiverzity spíše v globálním měřítku než v jejich vlastní zemi.

Ministři zemědělství se dohodli na principech cross-compliance

Na prvním zasedání Rady EU pod slovinským předsednictvím došlo k politické dohodě o změnách principů cross-compliance, které představují jeden ze základních kamenů reformované zemědělské politiky. Principy cross-compliance („křížová shoda“) předpokládají soulad environmentálních podmínek a zemědělské dotační politiky. Výsledkem má podpora takového zemědělství, které je v souladu s ochranou životního prostředí a zdravím lidí, zvířat a rostlin. Dohoda se týká zjednodušení administrativních pravidel, která by měla být vytvořena v průběhu letošního roku, k praktické aplikaci pravidel cross-compliance má dojít postupně v letech 2009 a 2011, v Bulharsku a Rumunsku v letech 2012 a 2013.

Leonardo da Vinci rozšiřuje znalosti, posiluje sebedůvěru a zvyšuje šance nalézt zaměstnání

Podle studie objednané Evropskou komisí má účast na projektech financovaných programem pro odborné vzdělávání a přípravu Leonardo Da Vinci významné sociální přínosy. Studie dokazuje, že mezinárodní mobilita tohoto druhu výrazně stimuluje osobní, jazykový, sociální a profesionální rozvoj účastníků.

Rychlejší informace o stavu a vývoji životního prostředí

Evropská komise oznámila plán na vytvoření Evropského sdíleného systému informací o životním prostředí (SEIS). Jeho cílem je lépe provázet současné shromažďování údajů o vývoji klimatu, stavu znečištění vzduchu a vod nebo způsobu využívání půdy za použití moderních nástrojů, jako jsou internet a satelitní technologie. Nový systém by měl zrychlit a zkvalitnit zpracování sledovaných údajů i jejich zpřístupňování. Podrobný plán realizace SEIS bude zveřejněn v průběhu roku 2008 a jeho myšlenka je založena na principu integrovaných informačních systémů, které se

v současné době prosazují v nejrůznějších odvětvích ekonomiky i státní správy. Již nyní funguje např. Evropský systém informací o vodě (WISE) a Evropská informační a pozorovací síť pro životní prostředí (EIONET). Program SEIS bude financován z národních a regionálních rozpočtů a doplňkově také z rámcových programů pro výzkum, finančního nástroje LIFE, Programu pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) a ze strukturálních fondů.

Internet bude pro děti ještě bezpečnější

Evropská komise předložila návrh nového programu pro bezpečnější internet, jehož cílem je zvýšit bezpečnost dětí. Tento program bude pomáhat v boji proti nelegálnímu obsahu a závadnému chování. Program, jenž bude pokračováním úspěšného programu pro bezpečnější internet zahájeného v r. 2005, bude realizován v období let 2009–2013 a je na něj vyčleněn rozpočet ve výši 55 milionů EUR.

Do virtuálního partnerství škol v rámci akce e-Twinning je nyní zapojeno 35 000 škol

e-Twinning je iniciativa Evropské unie podporující navazování kontaktů mezi školami prostřednictvím internetu. Během tří let se k ní připojilo více než 35 000 škol. Na konferenci eTwinning Evropská komise udělila ceny osmi vynikajícím školním projektům.

Jaro Evropy 2008

Projekt Jaro Evropy, který se koná každý rok, si klade za cíl povzbudit školy, aby si jeden či více dní v kalendáři vyhradily na organizaci akcí, které se soustřeďují na debatu věnovanou evropským tématům, kde je důležitý prvek interakce a aktivní odezvy. Jaro Evropy představuje pro mla-

dé lidi příležitost, jak vyjádřit vlastní názor a docílit toho, že jejich hlas bude v Evropě slyšet. V letošním školním roce projekt probíhat od 25. března do 30. června 2008, přičemž obzvláštní pozornost bude věnována dni 9. května, kdy se slaví Evropský den. V šestém ročníku si kampaň Jara Evropy klade za cíl především připravit školy na plánování, organizaci a uskutečnění akce, jež se stane součástí Evropského roku mezikulturního dialogu, a při těchto aktivitách jim pomáhat. Uskutečnit by se měla celá řada akcí na místní, národní a evropské úrovni.

V rámci transparentnosti budou do dubna 2009 zveřejněni všichni příjemci podpory EU pro zemědělce

Podle nových pravidel, které přijala Evropská komise, budou o všech příjemcích plateb Evropské unie v oblasti zemědělství a rozvoje venkova zveřejňovány podrobné údaje. Do 30. dubna 2009 bude na stránkách spravovaných členskými státy a vybavených vyhledávačem uváděno jasně a harmonizovaně plné jméno, obec a případně PSČ každého příjemce, aby veřejnost byla informována o tom, kolik peněz jednotlivé osoby či společnosti obdržely. Částky budou rozděleny na přímé platby zemědělcům a na jiná podpůrná opatření.

V oblasti politiky rozvoje venkova, kde se na financování spolupodílí EU a vlády jednotlivých členských států, budou uvedeny jak příspěvky od EU, tak od státu. Tyto informace za předchozí finanční rok budou každoročně zveřejňovány do 30. dubna a na internetových stránkách musí zůstat dva roky od okamžiku jejich zveřejnění. Kromě toho zřídí Evropská komise svoji vlastní internetovou stránku, kde bude možno nalézt odkazy na stránky jednotlivých členských států.

VÝSTAVA REGIONTOUR

a školská ubytovací zařízení? Jen zdánlivě nemožné spojení...

Ve dnech 10. – 13. ledna 2008 proběhl na brněnském Výstavišti 17. ročník veletrhu turistických možností v regionech (náštevnický velmi úspěšný) pod názvem Regiontour. Ze 32 zemí se představilo 1 455 vystavovatelů a propagovalo své objekty, zařízení a podniky ve třech vystavovatelských pavilonech.

V pavilonu „V“ zaujímaly největší výstavní plochy vystavovatelské stánky jednotlivých krajů České republiky. V rámci těchto expozic se prezentovaly jednotlivé obce, města, mikroregiony, sdružení a samostatná podnikatelská

sdržení. Podnikatelé, kteří se chtěli více zviditelnit, nabízel rozmanité informační prospekty, mapy, ceníky a další propagační materiály v samostatných stáncích.

Mezi vystavujícími subjekty jsem objevila i některé školy, např. Vyšší odbornou školu a Střední odbornou školu Bystřice nad Pernštejnem, Střední školu hotelovou a služeb Kroměříž. Tuto skutečnost považuji za zajímavou a mohla by být inspirativní pro další školy.

Proč inspirativní? Tuto výstavu navštěvuje rok od roku stále více zájemců, kteří objevili kouzlo putování „po vlastech českých“ a hledají tipy na další nová, méně známá místa v celé naší vlasti. K těmto poznávacím cestám je ale nutné cestovatelům nabídnout v jednotlivých regionech i odpovídající servis. K cestovatelskému „národu“ patří příslušníci ze všech příjmových skupin, z nichž široká skupina obyvatel-cestovatelů nemá nijak vysoké nároky na vybavení ubytovacích prostor. A zde se podle mého názoru otevírá zajímavý prostor pro školy, které mají k dispozici vhodné prostory, jež mohou být v určitých úsecích roku využity jako turistická ubytovna.

Uvedená škola z Bystřice nad Pernštejnem, která se v Brně prezentovala, vystavovala pod vlastní hlavičkou. Mys-

lím si, že pro školy, které nechtějí (či z finančních důvodů nemohou) věnovat tolik finančních prostředků na přípravu vlastního samostatného stánku, by mohlo být schůdným řešením například společná výstava několika školských zařízení. Dalším možností by mohlo být prezentování se pod hlavičkou příslušného města nebo kraje.

Vhodnost či výhodnost té či oné varianty záleží na posouzení každého vzdělávacího subjektu. Nicméně se domnívám, že všeobecně známa informace o možnosti cenově výhodného ubytování, by mohlo otevřít určitý zdroj finančních příjmů pro vlastní ubytovací zařízení.

Vzhledem k tomu, že cestovatelské aktivity obyvatel České republiky i zahraničních návštěvníků po naší vlasti neustále stoupají, stojí za zvážení, zda se nezúčastnit veletrhu Regiontour 2009, který se uskuteční v Brně 15. – 18. ledna 2009. Více informací na www.bvv.cz

- bačka -

PROJEKT EKO AUDIT V ŽATCI

Od března minulého školního roku (2006/2007) se Střední škola zemědělská a ekologická v Žatci účastní česko-německého projektu EKO AUDIT na českých a saských školách.

Projektu se naše škola účastní v tomto složení:

Vedoucí projektu: Mgr. Richard Kopřiva

Studenti: 4. B

Martin Čížek
Martin Hamerník
Štěpánka Charvátová
Irena Jandová
Kateřina Poláková
Jakub Richter

3. B

Michala Drábová
Martina Knopová
Jana Šnidlová
Jaroslav Chobot
Josef Richtř
Anna Honzátková

V uplynulých měsících jsme společně analyzovali působení školy na životní prostředí. Studenti pracovali na získávání potřebných dat a údajů.

Pečlivou analýzou bylo zjištěno, že spotřeba elektrické energie, tepla i vody vzrostla od r. 2002 téměř dvojnásobně a že náklady za odvoz odpadu vzrostly v témže období asi o 30 %. V rámci malého projektu, který byl financován

německou stranou (celková dotace ve výši 600 Euro), jsme přemýšleli:

1. O úsporných žárovkách a světelných čidlech pohybu v šatnách, které by nám pomohly snížit náklady za elektrickou energii.
2. O úsporných vodovodních perlátorech popř. o pákových bateriích ve třídách a na WC, kterými jsme chtěli snížit spotřebu vody.
3. O tepelných aluminiových foliích za radiátory ve třídách, které by odrazem tepla od radiátoru do třídy snížily náklady za topení.

Nakonec zvítězila první varianta. Pro realizaci malého projektu zaměřeného na výměnu svítidel v šatnách jsme se zaměřili hned z několika důvodů:

1. Zdejší místnosti nebyly dostatečně dobře osvětlené (zastaralé kryty).
2. Tento nápad se setkal s dobrou odezvou ze strany vedení školy.

3. Finanční dostupnost vzhledem k výši příspěvku 600 Euro.
4. Snaha snížit spotřebu elektrické energie instalací úsporných svítidel.

Vlastní realizace malého projektu se uskutečnila ve dnech 11. a 12. prosince 2007. Na místo starých svítidel s neúspornými žárovkami a starými kryty byly instalovány v šatnách úspornější zářivky. Celkem bylo obměněno 9 starých svítidel. Navíc však byla na stěnách instalována 3 světla nová, která detekují pohyb studentů a v době, kdy už jsou zářivky vypnuté, osvětlují temnější místa chodeb, aby nedošlo k úrazu. Tato světla mají nastavenou dobu svícení kolem 1 minuty, tzn., že jakmile se už nikdo v prostoru šaten nezdržuje, světla automaticky zhasnou, čímž nesporně zajišťují úsporu elektrické energie.

Výměnu svítidel starých a instalaci nových provedla firma Vaněk. Celkové náklady zrealizované projektu (zahrnují nakoupený materiál a vlastní práci firmy) činily 17 314 Kč,-. Firma navíc přislíbila v příštím roce věnovat škole několik úsporných žárovek jako sponzorský dar.

Vzhledem k tomu, že se projekt „Ekoaudit“ nezadržitelně blíží ke svému konci, neradi bychom zcela zastavili naši činnost. Přemýšlíme o dalších možnostech, které by nám pomohly v příštích letech dále zlepšit vliv školy na životního prostředí a eliminovat tak jiné negativní faktory, který-

mi škola životní prostředí zatěžuje. Uvědomujeme si však, že limitním faktorem našeho snažení budou finanční prostředky a čas, bez nichž nelze realizovat žádný další nápad. I přesto, že se někomu může zdát úspora minimální, rozhodně nebude zcela zanedbatelná.

Na každý krok ohleduplný vůči životnímu prostředí je třeba nahlížet jako na střípek mozaiky, kterou bychom měli chtít všichni ve vlastním zájmu co nejdříve poskládat. Mohlo by se jinak totiž jednou stát, že budoucí generace budou moci dýchat pouze vzduch přefiltrovaný plynovou maskou, o zdroje pitné vody se povedou krvavé války a planeta Země bude nazývána smetištěm...

Do budoucna si klademe tyto hlavní cíle:

- Udržení pracovní skupiny životního prostředí
- Informování veřejnosti
- Prosadit výměnu stávajících oken za plastová
- Zateplení fasády celého komplexu školy
- Rozmístění dalších sběrných nádob na tříděný odpad

„Až zemře poslední strom a poslední řeka bude otrávená a poslední ryba chycená, až potom si uvědomíme, že peněz se nenajíme!“

Mgr. Richard Kopřiva
SŠZeE Žatec

Foto k článku na 3. straně obálky

PODKOVÁŘSKÉ DNY

Střední škola řemeslná v Jaroměři pořádala ve dnech 28. a 29. března 2008 již 11. „Podkovářské dny“.

V pátek po zahájení se účastníci seznámili se současnými trendy v podkovářství, které přednášel a na obrázcích ze seminářů v Ženevě demonstroval MVDr. Zdeněk Žert. Odpoledne následovala přednáška o podkování soutěžních koní. Se svými zkušenostmi ze závodů seznámil přítomné jezdec a podkovář Edgar Schnagar z Hamburku. Předvedl praktické podkování podkovami EASY WALKER a vysvětlil přednosti těchto podkov. Po večeri účastníci sledovali soutěž ve výrobě podkov. Soutěžící měli za úkol zhotovit podkovu na sbíhané kopyto pro koně pracující v těžkém tahu.

Vítězem soutěže se stal žák Ondřej Beran, na druhém místě se umístil Jiří Spurný a třetí místo získal žák Jaroslav Mikula.

V sobotu přednášel podkovář Wilhelm Diemling a představil nové podkovy CYTEK. Součástí výkladu byla prak-

tická ukáзка podkování mrtvého kopyta a předních končetin na živém koni. Po obědě účastníci soutěžili v hodu podkovou o Podkovářský džbán.

V této soutěži zvítězil Wojciech Taranowicz, druhé místo patřilo Joanne Antczakové (oba Polsko) a třetí žák Pavlu Cviklovi. Vyhodnocena byla také soutěž žáků ve volném kování. První místo za dílo „Lžíce na boty“ získal Petr Richtera, na druhém místě se umístil za kovářsky svařovanou sekeru Ondřej Nejdla a na třetím za výkovek „Parašutista“ Tomáš Kverek.

Na závěr setkání účastníci projevili spokojenost s programem a vyjadřovali se pochvalně o získaných poznatcích.

Zdeněk Vítek, SŠŘ Jaroměř

ROLÁDOU TO NEKONČÍ...

Vloni v červnu se slovo roláda skloňovalo v naší škole i v okolí ve všech pádech. Jak by ne, když akce, která byla spojena s jejím upečením, měla tak obrovský úspěch. Tehdy studenti prvního ročníku oboru Kuchař-číšník pro pohostinství upekli za pomoci své učitelky odborného výcviku desetimetrovou roládu a pozvali na její ochutnání kromě „domácích“ i děti z opočen-ské mateřské a základní školy. Kromě toho pro ně připravili dopoledne plné her a soutěží. Zrealizovali tak jeden z projektů „Malé granty“, které měly sloužit k uskutečnění studentských nápadů, k chuti dělat něco smysluplného, ke zlepšení života ve škole a v domově mládeže. A to se zdařilo i dalším projektům, např. „Školní fotománie, Stolní fotbal, Soutěž diskžokejů, Namaluj si kus své zdi“ atd.

Iniciátoři celého projektu „Malé granty“ – občanské sdružení AISIS a společnost T-MOBILE, byli překvapeni, jaké zajímavé nápady měli studenti ve všech deseti vybraných školách. Proto připravili druhý ročník a vybrali dalších deset koordinátorů, kteří prošli cyklem seminářů v oblasti projektového managementu. Jejich cílem je ukázat učitelům základních a středních škol, jak psát a připravovat projekty a aktivně získávat peníze na jejich realizaci. Tuto dovednost pak učitelé předají svým studentům, aby i oni dokázali připravit a řídit projekty, jež sami vymyslí. Jedním z neúspěšnějších učitelů byl opět pan Mgr. Horák, který získal pro naše studenty další finanční dar „66 000 korun“.

Do poloviny ledna 2008 studenti předložili zpracované návrhy, které vyhodnotila výběrová komise. Dne 29. 1. byly slavnostně vyhlášeny vybrané projekty a předány šeky jejich předkladatelům. Předávání šeků se zúčastnili ředitel školy Mgr. Alexander, zástupci ředitele Mgr. Horák a Ing. Hrnčíř, dva členové výběrové komise – ředitelka mateřské školy p. Kubalová a člen Školské rady

p. Filip a další. Od února do června budou v naší škole realizovány následující projekty:

1. Barevný domov podle nás – K. Umorčíková, P. Vrátná
2. Domino, které mizí – P. Kinzelová
3. Je libo drink? – J. Králík
4. Kdo má srandu rád, dovede i bowling hrát – A. Chládková
5. Pyžamová párty – L. Skřiváček
6. Soutěž v bench pressu – M. Morkes
7. Správná trefa (aneb turnaj v šipkách) – L. Tuček
8. Školní marathón – po stopách historie – D. Hejná
9. Turnaj v tenise aneb sport nás baví – J. Luňák
10. Úsměv, vyletí ptáček – P. Dařbujánová
11. Všech patnáct v biliáru – M. Nepokoj

Všem studentům přejeme hodně úspěchů při uskutečňování jejich projektů a věříme, že přinesou radost i ostatním, stejně jako vloni.

Ing. Dagmar Mlatečková, SŠ Opočno

Miroslav Nepokoj při přebírání šeku a všichni předkladatelé se získanými šeky jsou na fotografiích na 2. straně obálky.

STÁŽ ŽÁKŮ

na Slovensku v Dolním Kubíně

Po loňské stáži slovenských žáků Sdružené střední školy z Dolního Kubína na Střední škole řemesel a služeb ve Velkém Meziříčí (v rámci programu Leonardo) se ve dnech 27. 1. – 16. 2. 2008 uskutečnil náš plánovaný pobyt na partnerské škole v Dolním Kubíně. Přijetí bylo velmi přátelské, prohlédli jsme si areál partnerské školy, kde jsme byli tři týdny ubytováni a kde jsme společně se slovenskými žáky prožívali každodenní pobyt ve škole, na internátě a na pracovišti.

Z naší školy bylo vybráno 9 studentů oboru Kuchař-číšník, Automechanik a 1. ročníku nástavbového studia Podnikání, tedy obory, které jsou společné oběma školám. Během pobytu jsme navštěvovali teoretické vyučování, praxi v odborném výcviku na škole a také praxi v různých provozovnách v Dolním Kubíně.

Restaurační zařízení v hotelu Park, stylové zařízení Koli-ba byly určeny žákům oboru Kuchař-číšník a Podnikání.

V těchto prostorách jsme se seznámili s typickými slovenskými jídlý. Pro žáky oboru automechanik a podnikatel byla určena praxe v nových servisech KIA, kde jsme se seznámili s opravami osobních aut této značky (vyráběna právě na Slovensku), se kterou se u nás nesetkáme tak často. V servisech IMPA jsme mohli porovnat opravu automobilů zn. Škoda. V teoretickém vyučování jsme srovnávali způsoby výuky na naší a slovenské škole, znalosti své se znalostmi svých slovenských vrstevníků, vybavenost obou škol a přístup pedagogů.

NOVÝ STUDIJNÍ OBOR

v lesnickém a rybářském učilišti v Bzenci

Každá příležitost využít pro pracovní jednání prostory některé odborné školy je pro všechny vzdělávací instituce vždy velmi přínosná. V rámci pracovního setkání zástupců Ústavu zemědělských a potravinářských informací Praha s pracovníky Agroinstitutu Nitra jsme navštívili Střední odborné učiliště lesnické a rybářské v Bzenci.

Ředitel učiliště pan Ing. Miroslav Měsíček nás srdečně přivítal na půdě školského zařízení a ve stručnosti nás seznámil s minulými, současnými i plánovanými aktivitami školy. Mimo jiné zmínil i o mimoškolních činnostech, kterým se mohou žáci ve svém volném čase věnovat (nabízená škála aktivit je opravdu velice bohatá a svojí „parketu“ si jistě najde každý, kdo chce ve svém volném čase dělat i něco jiného, než jen sedět u televize či počítačových her). Hostitelé nás provedli nejzajímavějšími interiéry učiliště a umožnili nám nahlédnout do prostor, kde probíhala praktická výuka žáků. Mimo jiné jsme přihlíželi praktickému výcviku žáků v terénu, kde se cvičili v dovednosti ovládnutí koní při práci se dřevem v lesním porostu.

Nový obor v nabídce školy

Nejvíce mě zaujala informace o novém čtyřletém učebním oboru „Umělecko řemeslné zpracování dřeva – práce řezbářské“ (82-51-2/007) (denní forma vzdělávání), jehož první ročník byl otevřen pro zájemce v září 2007 a mohlo

do něj být přijato 30 žáků. Po absolvování tohoto oboru by měli například umět vytvořit reliéf, sochu, zhotovit kopii historického artefaktu pro výstavní či jiné účely a naprosto bezchybně se budou muset umět orientovat při výběru odpovídajícího základního materiálu.

Uvedený obor se v nabídce středních odborných škol a učilišť v podstatě neobjevuje, o to více jsem byla potěšena, když jsem se mohla podívat do učebny, kde probíhalo praktické cvičení mladých budoucích řezbářů. Velice jsem obdivovala, jaké zajímavé a precizně propracované výrobky se rodily pod rukama „služebně“ nejmladších žáků. Jistě by

bylo zajímavé vypravit se na školu v době, až se budou tito žáci připravovat na své závěrečné práce, protože již nyní (z mého pohledu laika) vytvářeli velice zajímavé předměty. Úspěšní absolventi mohou dále pokračovat ve studiu na vysokých školách uměleckých nebo na restaurátorských oborech. Domnívám se, že o jejich práci budou mít zájem i různá sdružení a spolky, které se ve venkovském prostoru zabývají záchranou a obnovou movitého i nemovitého kulturního dědictví.

ti, a v němž by mohli vyučovat odpovědní garanti za tento obor. Nově nabyté informace, zkušenosti a dovednosti by pak mohli úspěšní návštěvníci kurzu uplatnit například při hledání svého nového pracovního uplatnění nebo by mohli (v rámci svého hobby) své umění prezentovat na různých regionálních i mezinárodních akcích, kde šikovnou práci svých

Škola a veřejnost

Na webových stránkách učiliště – www.soules-bzenec.cz – je veřejnosti nabízena široká škála odborných kurzů. V neformálním rozhovoru se pan ředitel Měsíček zmínil i o tom, že se nebrání jakékoliv zajímavé spolupráci „zvenčí“ a je nakloněn i myšlence na vytvoření speciálního kurzu pro řezbáře, který by mohli navštěvovat zájemci z řad veřejnos-

rukou představují různí řemeslníci a lidoví umělci. Pokud bude pro zájemce z řad veřejnosti připravena nějaká aktivita s výše zmiňovaným obsahem, jistě bude informace o této akci včas uvedena na webových stránkách školy a budou využity i další regionální informační média.

- bačka -

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ ZRUČNOSTI

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Podbořany uspořádalo 2. dubna na svém odloučeném pracovišti v Žatci celostátní soutěž zručnosti pro učební obor krejčí. Soutěž se konala pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ústeckého kraje. Pozvání mně zaslala a zasvěcenou průvodkyní mi byla paní Růžena Hynková, vedoucí odloučeného pracoviště.

Soutěž v Žatci pořádají už čtvrtým rokem. Do loňského roku to byla soutěž krajská, na které se scházeli soutěžící z Ústeckého kraje. Před letošním ročníkem však byli požádáni ministerstvem školství, aby připravili soutěž celostátní. „My se vrhneme do všeho“, směje se paní Hynková, a tak neodmítli ani tuto výzvu.

K úkolu dostaly dívky všechny materiál a na vypracování měly 5 hodin. V tomto čase musely napsat i technologický postup k zadané operaci. Téma je z učiva 1. ročníku a soutěžit mohly žákyně 2. a 3. ročníku. Výsledné práce posoudila odborná porota, která byla tvořena zástupcem z každé zúčastněné školy. Hodnotí se jednotlivci a družstva. Pro pedagogický doprovod byl připraven i vlastní kulturně poznávací program, cenná byla rovněž možnost setkání s kolegy stejné odbornosti z různých škol.

Celostátní soutěže zručnosti oboru krejčí se zúčastnilo 10 škol z celé republiky, každá škola vyslala jedno družstvo, které tvořily dvě žákyně. Byly to školy: SOŠ služeb a SOU **Kadaň**, SOU obchodu a služeb **Olomouc**, ISŠ Františka Melichara **Brandýs nad Labem**, ISŠ živnostenská **Plzeň**, SŠ gastronomie a služeb **Nová Paka**, SŠ **Opava**, SOU služeb **Litvínov-Hamr**, SOŠT a SOU **Louny**, SOU **Domažlice**, SOŠ a SOU **Podbořany**, odloučené pracoviště **Žatec**.

A jak vlastní soutěžení probíhalo? Při zahájení soutěže si děvčata vylosovala jeden soutěžní úkol, stejný pro všechny. Soutěžní okruh otázek znali soutěžící už v lednu, a tak se mohli na témata připravovat. Letos měla děvčata vypracovat vzorník se všitým zdrhovadlem do sukne, pasovým límcem, založení dolního okraje – „v podstatě se jednalo o část boční strany sukne“, vysvětlovala mi paní Hynková.

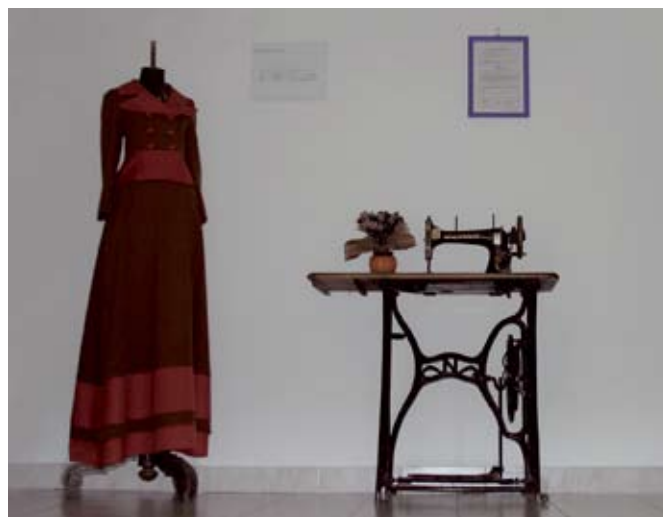
Na fotografiích se v krásném prostředí školy soustředí děvčata při soutěži, s napětím očekávají výsledky a těší se na předávání cen

Dostatek času zbylo i na prohlídku vlastního žateckého pracoviště – krásné upravené prostory, kde se v současnosti učí kolem 30 žákyň. lze jen závidět. Však tato budova byla původně pro 100 děvčat.

Obecně snižující se zájem o tento obor ale může být problémem do budoucna. Jak to udělat, aby se třídy naplnily? U firem je o krejčovém zájmu. A chlapci, ptám se? „Objevují se ve třídách výjimečně, i když talentovaný krejčí by se určitě našel. Pro město je pracoviště přínosem. Šijeme normálně zakázkovou výrobu, ale i třeba našim kuchařům vestičky“, vysvětluje paní Hynková. „Volné prostory pronajímáme, provádíme i rekvalifikace.“

Hodnocení prací nebylo jednoduché, ale finále se přiblížilo, díky sponzorům se podařilo připravit i pěkné ceny. Zasloužené ocenění dostaly všechny účastnice celostátní soutěže – vítězové i ti „čtvrtí“.

Jednotlivci:

1. místo Iveta Pavlitová SOU obchodu a služeb Olomouc
2. místo Nguyen Thanh Van SOU obchodu a služeb Olomouc
3. místo Kateřina Kociánová SŠ Opava

Družstva:

1. místo SOU obchodu a služeb Olomouc
2. místo SŠ Opava
3. místo SOŠT a SOU Louny
4. místo SOŠ a SOU Podbořany

Předávání cen se zúčastnil zástupce MŠMT ČR pan J. Froulík, za Českou školní inspekci přijela paní Jana Hornová, město Podbořany zastoupil starosta pan Radek Rendl a město Žatec místostarosta pan Aleš Kassal. Závěr byl velice hezký, v slavnostním sále vládla radostná atmosféra. A tak velké poděkování patří především organizátorům, ale i všem budoucím šikovným krejčovským.

- akr -

Na třetí straně obálky si prohlédneme komisi složenou ze zástupců škol při hodnocení soutěžních úkolů a vítězné družstvo

Velmi zajímavé pro nás žáky byla možnost seznámit se s krajovými dovednostmi typickými pro Oravu, kde se zmíněná škola nachází. Naučili jsme se drátkování sklenic a láhví – kdysi hlavní obživa celých rodin na Oravsku. Děvčata si osvojila výrobu ze suchých kukuřičných lístků tzv. „šupolenky“, což jsou panenky typické pro Oravu, vyrobené právě ze „šustí“. Při návštěvě oboru Aranžér se děvčata pocvičila ve zdobení sklenic, které si potom přinesla domů jako důkaz toho, co se zde naučila.

Při pobytu na internátě jsme se společně se slovenskými spolužáky zúčastňovali sportovních utkání v Dolním Kubíně v tělocvičně střední školy, hráli jsme proti místním středoškolákům fotbal nebo florbal. Ve volném čase jsme podnikali se svými učitelkami procházky po okolí. I o víkendech bylo o nás dobře postaráno, seznamovali jsme se s místní krásnou krajinou, pamětihodnostmi a zvyky. Navštívili jsme Demänovské jeskyně, lyžařské středisko

Chopok, Kubinskou hořlu, Západní Tatry – Rysy, skanzen oravské dědiny, termální lázně, Oravskou přehradu a Lip-tovský Mikuláš. Při našich návštěvách Dolního Kubína jsme poznali rodný dům P. O. Hviezdoslava, který zde má i své muzeum. Třítýdenní pobyt rychle uběhl a obohaceni o poznání nové kultury, přírody, zvyků a také školství jsme se vrátili do svých domovů.

Na závěr našeho příspěvku chceme poděkovat vedení obou škol za umožnění realizace tohoto projektu, který nás určitě obohatil, a pedagogickému doprovodu Bc. Vidlákové a p. Mičkové.

Studenti: **Tomáš Břeň, Milan Bartůněk, Jaroslav Šišpela, Jiří Kaštan, Tomáš Němec, Veronika Václavíková, Dana Panáková, Tereza Syslová a Josef Doležal**

Střední škola řemesel a služeb Velké Meziříčí

JEZDECKÁ PŘÍLEŽITOST

Václav Janáček v Anglii

Absolvent Střední školy dostihového sportu a jezdeckví v Praze – Velké Chuchli Václav Janáček dostal jezdeckou příležitost v Anglii. Na závodě v Southwellu, vzdáleného asi 90 mil od Newmarketu, obsadil s koněm Pappas Image třetí místo.

V Anglii, v době kdy je na českých závoděch zimní přestávka, absolvoval celkem 7 dostihů – 3krát obsadil 3. místo, 1krát 4. místo a 3krát se neumístil.

Václav Janáček s koněm Pappas Image

Anglické zkušenosti si pochvaluje. Do dostihů jej angažoval trenér Mc. Cabe, v lotu trénoval s u nás známým Patrickem Mathersem. Ve vážnici, kde vždy panovala přátelská atmosféra, mají žokejové zajištěnou péči o sedlo a další výstroj, jídlo a pití. Velká pozornost je věnována bezpečnosti jezdců. Kontrolují se vesty, třmeny, třmenové řemeny, přilby. Telefonovat se smí jen ve vymezeném prostoru.

Janáček se stal rovinovým šampiónem v r. 2006 i v r. 2007, kdy na českých závoděch dosáhl 48 vítězství a vyrovnal tak rekord legendárního šampióna Vlastimila Smolíka z r. 1989. V dostihové sezóně 2008 má v plánu spolupracovat po anglickém vzoru s více trenéry. Přeje si, aby se mu vyhýbaly úrazy, mít trochu nezbytného štěstí a jezdit dobré koně. Ve stáji trenéra Filipa Neuberga jsou podle Václava Janáčka dva kandidáti do Derby – Abascas a Connex.

Před zahájením dostihové sezóny na našich drahách se objeví na startu na německých závoděch. Nejbližší start je plánován na závoděch v Lipsku.

Tak ať se plány vydaří!

**Ing. Marcela Sýkorová
SŠDSaJ ve Velké Chuchli**

DOMOV PRE VTÁCTVO

v SOUP Šaľa

Jarný vetrik sa už-už blíži, a s ním aj možnosť pokochať sa melódiami tokajúcich vtáčikov. Aj v okolí našej školy každoročne vídať lastovičky, drozdy, žltochvosty, trasochvosty, sýkorky, stehlíky, či vrabce, sem-tam i myšiarku ušatú.

Týždeň pred jarnými prázdninami sa u nás, v Strednom odbornom učilišti poľnohospodárskom Šaľa, uskutočnilo vešanie búdok, zamerané na zlepšenie podmienok pre dutinové hniezdiče. Účastníkmi tejto akcie boli žiaci 3. A triedy učebného odboru poľnohospodár, ktorí v rámci odborného výcviku pod vedením Ing. Štefanka zhotovili 8 vtáčích búdok – 6 s rozmermi pre sýkorky, 1 polobúdku pre žltochvosta a 1 väčšiu búdku pre myšiarku ušatú. Na ich správne rozostavenie dohliadal Ing. Juraj Krkošek, ktorému žiaci ochotne pomáhali. Zatiaľ boli vyvesené 4 búdky pre sýkorky na menej frekventovaných miestach areálu školy. Tieto budú pravidelne pozorovať a svoje postrehy zaznamenávať

žiaci, ktorí pracujú v krúžku ekológie, ale aj záujemcovia z radov pedagogických pracovníkov školy.

Celý priebeh akcie fotograficky zdokumentovala Mgr. Jutka Nagyová. Povzbudiť nás prišla aj pani zástupkyňa Lívia Szabóová a žiaci 1. A a 1. E triedy. Všetkým, ktorí sa na tejto akcii zúčastnili, patrí veľká vďaka i v mene našej prírody! Zostáva nám už len s radosťou očakávať prvých „podnájomníkov“ z ríše živočíchov, nech budú akíkoľvek.

Mgr. Petra Vojteková
SOUP Šaľa

AGROPUBLIKACE 2008

Na prví výstavě se představila zemědělská a potravinářská literatura

Ve dnech 18. až 20. března proběhla ve Velkém sále Domu zemědělské osvěty výstava knih „AgroPublikace“. Výstavu se rozhodla uspořádat Zemědělská a potravinářská knihovna, aby připomněla 80. výročí otevření Ústřední slovanské zemědělské knihovny pro nejširší veřejnost. 18. března 1928 se tak stal jedním z dalších dat s osmičkou, jež jsou letos pro Českou republiku tak významná. Slavnostní zahájení výstavy proběhlo za účasti rektora České zemědělské univerzity prof. Jana Hrona, který spolu s předsedou Sdružení knihoven ČR doc. Jaromírem Kubičkem a ředitelem ÚZPI Ing. Josefem Vozkou přestříhl pásku otevírající výstavu. Výstavu, která se konala pod záštitou ministra zemědělství a byla součástí 11. ročníku celostátního projektu Březen – měsíc internetu, se rovněž zúčastnil místopředseda Zemědělského výboru PSP ČR Ing. Ladislav Skopal.

Po tři dny byla výstava zdarma přístupná široké veřejnosti. Publikace z různých oborů zemědělství a potravinářství, např. z oblasti pedologie a ochrany půd, lesnictví, myslivosti, živočišné výroby, zemědělské techniky, zemědělské ekonomiky, ekologického zemědělství, ochrany rostlin, pivovarství a sladařství, výživy člověka či bezpečnosti potravin, na výstavě představilo celkem 14 vydavatelství. Pět vystavovatelů byly veřejné výzkumné instituce (Výzkumný ústav zemědělské techniky, Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, Výzkumný ústav živočišné výroby, Výzkumný ústav potravinářský Praha) a dalších pět organizace zřízené ministerstvem zemědělství (ÚZPI/ZPK, Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Národní zemědělské muzeum Praha, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, Státní rostlinolékařská správa + Česká společnost rostlinolékařská). Jeden

vystavovatel byl soukromý výzkumný ústav – Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a. s. – Kvasný průmysl. Představily se dvě významné zemědělské univerzity (Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně; JU České Budějovice) a jedno profesionální vydavatelství Profi Press, jež bylo zároveň mediálním partnerem výstavy.

K vidění byl rovněž staré tisky ze 16. a 17. století a raritní staré zemědělské a hospodářské učebnice z poloviny 19. století a začátku 20. století, které má Zemědělská a potravinářská knihovna ve svých fondech. Návštěvníci mohli obdivovat Mattioliho Herbář z roku 1562, Kreuter Buch od Hieronyma Bocka z roku 1556 a nádherné obrazové publikace květin a zvířat. Zemědělská a potravinářská knihovna vybrala ze svých fondů pouze omezený počet publikací. Oblastí, v nichž představovala publikace, bylo

celkem 21: bezpečnost potravin, biotechnologie, lesnictví, myslivost, ochrana rostlin, potravinářství, rostlinná výroba, rozvoj venkova, veterinářství, výživa člověka, zemědělská a potravinářská technika, zemědělství všeobecně, živočišná výroba, nitrátová směrnice, publikace FAO, publikace MZe, publikace ÚZPI, odborné slovníky, encyklopedie, učebnice a historické učebnice.

Výstava, na kterou byl vstup zdarma, byla určena zejména středoškolským a vysokoškolským studentům a jejich peda-

gogům. Je proto škoda, že střední školy, jimž byla informace o výstavě zaslána e-mailem, na výstavu vůbec nedorazily.

Návštěvníci se zároveň mohli seznámit i s moderním provozem a službami Zemědělské a potravinářské knihovny a jejich informačními zdroji. Více informací o knihovně najdete na www.knihovna.uzpi.cz

Mgr. Martin Kvítek
ÚZPI Praha

ZÁLEŽÍ MI NA ZVÍŘATECH

„Animals matter to me“

Celosvětová podpisová kampaň na podporu přijetí Všeobecné deklarace na ochranu zvířat Organizací spojených národů

Petice je celosvětovou iniciativou symbolizující dohodu mezi lidmi jednotlivých národů uznávající zvířata za cítící bytosti schopné utrpení, bytosti hodné respektu a bytosti mající své přirozené potřeby. Cílem petice je položit základy všeobecně platných ustanovení vedoucích k účinné ochraně zvířat před utrpením.

Do kampaně je zapojeno přes 300 neziskových organizací (včetně organizace Společnost pro zvířata – z.o. ČSOP) ze 192 zemí světa – tj. všech zemí světa! Hlavním koordinátorem kampaně je Světová organizace pro ochranu zvířat – World Society for the Protection of Animals, WSPA. Cílem je získat 10 milionů podpisů a předložit Deklaraci Valnému schromáždění OSN s žádostí o její schválení. Bude-li Deklarace OSN úspěšně přijata, potom se může stát obdobou Všeobecné deklarace lidských práv. Aktivisté na ochranu zvířat z České republiky stáli spolu s kolegy z Kostariky, Keňi, Indie a Filipín na počátku této iniciativy a zapojili své vlády do kampaně.

Počátkem r. 2008 bylo po celém světě vybrán celý milion podpisů. A petiční akce pokračuje dále – organizace WSPA stanovila cíl: dostat se do konce r. 2008 na počet minimálně 2 milionů podpisů.

Podepsáním petice člověk:

- Považuje zvířata za živé, vnímavé bytosti, které jsou schopné cítit bolest a utrpení, a proto si zasluhují náš ohled a respekt.

- Domnívá se, že utrpení a ochrana zvířat je téma, které si zaslouží pozornost vlád.
- Považuje ochranu zvířat za zásadní ukazatel vyspělosti každého národa a společnosti.
- Domnívá se, že zvířata by měla být chráněna před utrpením, nehledě na to, v jaké zemi se zvíře nachází, a zda v dané zemi existují či neexistují zákony na ochranu zvířat.
- Je si vědom toho, že lidé obývají tuto planetu společně s ostatními živočišnými druhy a jinými formami života, a že všechny tyto formy života společně koexistují ve vzájemně závislém a křehkém ekosystému.

Připojit svůj podpis pod petici můžete na webových stránkách Společnosti pro zvířata: www.spolecnostprozvirata.cz nebo organizace WSPA: www.animalsmatter.org

Další informace:

Společnost pro zvířata – z.o. ČSOP, Lublaňská 18, 120 00 Praha 2, tel.: 222 511075, e-mail: s.pro.zvirata@ecn.cz

MATURITY, UČEBNICE, PRAXE, DOTACE, PROJEKTY...

Z jednání výkonné rady Asociace

Na konci března (27. 3. 2008) se v pěkných prostorách Institutu vzdělávání a poradenství (IVP) České zemědělské univerzity v Praze-Malé Chuchli konalo zasedání Výkonné rady Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru. Snadnější dostupnost místa konání umožnila účast i širšímu spektru hostů z institucí, které se školami už dlouhodoběji spolupracují. A tak, přestože se pozvaný pan ministr zemědělství Mgr. Gandalovič z jednání omluvil, přineslo setkání spoustu nových informací a podnětů pro všechny.

První přítomné oslovil a přivítal ředitel IVP PROF. ING. SLÁVÍK, CSc. Jak uvedl, činnost tohoto pracoviště není středním školám neznámá, ale přesto neškodí připomenout a doplnit, že „nevzdělávají jen učitele, ale mají další role napříč univerzitou. Jsou mj. členy evropských univerzit „věd o životě“, vzdělávají doktorandy, jsou garanti univerzity 3. věku, mají akreditované bakalářské obory, o které je velký zájem u učitelů praktického vyučování...“

Další jednání řídil předseda Asociace MGR. BŘEZINA, ředitel České zemědělské akademie v Humpolci, který po přivítání všech účastníků předal první slovo hostům setkání.

ING. NOVÁČEK, ředitel odboru výzkumu, vzdělávání a poradenství ministerstva zemědělství ocenil Asociaci jako orgán, který vychází z tradice zemědělského školství a ocenil udržování vzájemného kontaktu. Se školami spolupracují na přípravě koncepce celoživotního učení, za klíčovou věc považují propojení školství s trhem práce. Na ministerstvu se zúčastňují se činnosti sektorových rad, podílejí se na Národní soustavě kvalifikací.

Ředitel Ústavu zemědělských a potravinářských informací ING. VOZKA je už pravidelným hostem jednání Výkonné rady Asociace, protože považuje pravidelná setkání se školami pro činnost ústavu za velmi podnětné. Toto pracoviště pro školy připravuje nejruznější vzdělávací semináře i tištěné a elektronické učební materiály.

Dlouhodobá spolupracovnice Asociace PHDR. PÍCHOVÁ, vedoucí oddělení vzdělávání a poradenství ministerstva zemědělství vyzvala nejdříve představitele škol, aby se zamysleli nad otázkou další existence trvalé vzdělávací základny (školy smluvně spolupracující s MZe ČR), jelikož se objevuje řada problémů. Jejich odbor se podílí se na celé řadě vzdělávacích akcí, které si školy vyžádaly, ale při jejich realizaci nebyl vždy ze strany škol adekvátní zájem (např. u vzdělávání k projektové činnosti). Spolupráci se zemědělskými, lesnickými a potravinářskými školami však považuje ministerstvo za důležitou. Dále se objevuje řada možností, úkolů, kam mají možnost vstoupit i rezorty (např. Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost). Proevropské prostředky lze využít pro obnovu zastaralých učebních pomůcek, učebnic, nutná je inovace některých učebních textů. Do učebnic, uvedla PhDr. Píchová, je třeba zařadit i otázky zemědělské politiky, která významně ovlivňuje výrobní praxi. Informovala rovněž o usnesení vlády č. 761 – stanovuje se jím strategie celoživotního

učení. A v tomto bodu má rezort několik úkolů, které musí ve spolupráci se školami řešit. V jednání vidí také příležitost, kdy by školy měly říci, co potřebují a ministerstvo upřesnilo, v čem může pomoci.

Ve výčtu činností ministerstva zemědělství ke školám pokračovala ING. GOČÁLOVÁ, rovněž z oddělení vzdělávání a poradenství. V současné době jejich oddělení připomínkovalo 2. vlnu rámcových vzdělávacích programů (RVP), k některým záležitostem měli zásadní připomínky (např. lesácké učební obory), všechno směřuje k tomu, aby RVP bylo co nejméně. Z ministerstva školství obdrželi materiál o snižování počtu žáků a následném nedostatku pracovních sil (k propadu žáků na školách už dojde po r. 2008, což se bude postupně projevovat v zaměstnavatelské sféře). MŠMT ČR ocenilo, že praxe, která se zajišťuje ve školách prostřednictvím dotačního titulu „školní závody“, podporuje zemědělské podniky, umožňuje propojení praxe a vzdělávání. Je to jedna z dobrých cest, jak tuto záležitost řešit.

RNDR. KADLEC, vedoucí oddělení pro sociální partnerství a kvalifikace Národního ústavu odborného školství (NÚOV) navázal na téma zástupců ministerstva zemědělství. Zmínil dokument Strategie celoživotního učení ČR – otázky tříměsíční praxe, otázky ubývání žáků..., který považuje za mimořádně důležitý. Jednou z velice aktuálních věcí je setkání široce pojaté skupiny na ministerstvu školství, která vyvíjí snahu, aby se vládou schválený dokument začal realizovat. Je to materiál, který v blízké budoucnosti sehraje dosti značnou roli. V souvislosti s touto strategií se často pojednává o Národní soustavě kvalifikací (NSK). Od 1. 8. 2007, informoval dr. Kadlec, je realitou (je na webových stránkách www.narodnikvalifikace.cz), od 6. srpna minulého roku fungují první schválené standardy. Od loňského roku existují první autorizované osoby (vesměš školy), proběhly první zkoušky z dílčích kvalifikací. Podle malé bilance bylo v průběhu projektu celkem vytvořeno a zpracováno 110 úplných kvalifikací a 340 dílčích kvalifikací..., začátek tu je! Další, Národní soustava kvalifikací II, se obrátí i směrem k maturitní úrovni. Záležitosti s celoživotním učáním, s NSK, s dílčími a úplnými kvalifikacemi mají i svůj evropský rozměr. Dne 24. 10. 2007 schválil Evropský parlament evropský rámec kvalifikací, v dubnu 2008 by mělo dojít k jeho realizaci, Česká republika bude vztahovat svůj kvalifikační systém k evropským kvalifikacím. Ve dnech 3. a 4. 6. 2008 se k této problematice uskuteční velká evropská konference v Bruselu.

Zemědělské a lesnické obory v rámci oddělení pro vzdělávání NÚOV zastupuje Ing. ŠEBESTOVÁ, která doplňuje informace k RVP. Popsala dílčí kvalifikace, které už byly schváleny, a které se dokončují. Dále bude rozšířeno spektrum pro pokrytí úrovně H, zmínila problémy u některých zaměření. Školám nabídli přednášky ke tvorbě školních vzdělávacích programů (ŠVP), a přesto je z jejich strany o konzultace stálý zájem. NÚOV v současné době nabízí pomoc při řešení už konkrétních problémů (Ing. Palánová, Ing. Rathouský). Více na www.nuov.cz

Za ministerstvo školství spolupracuje s Asociací Ing. MALIŠOVÁ. Všechny přítomné posluchače zajímaly změny školského zákona. Novela školského zákona probíhá ve třech vlnách, první se týkala společné části maturitní zkoušky (školy se zúčastnily připomínkového řízení, jednání bylo velmi složité), finální podoba společné části maturitní zkoušky není ještě zcela jasná. Ve druhé etapě se bude novelizovat § 83 o nástavbovém studiu (bude vypuštěna první problémová věta), § 84 – zkrácené studium (rozšíření vzdělávací nabídky), § 23 Zákon o pedagogických pracovnících – škol se dotýká vymezení pracovní doby, § 19 asistent pedagoga (pomocné výchovné práce), využití i na DM. Zákon o sociálních službách – (od 1. 1. 2008 novela prováděcího předpisu).

Aktuální je materiál „střední odborné školy a trh práce“ vyhotovený na zakázku zaměstnavatelům. Představuje rozšíření vzdělávací nabídky středním školám v rámci poklesu počtu žáků středních škol. Problematika přijímacího řízení činí rovněž školám oprávněné starosti, ale prováděcí předpis ještě novelizován není, čeká se pravděpodobně na velkou novelu. Přijímací řízení se uskuteční v průběhu jednoho týdne v roce, den si stanoví ředitel školy. Další zajímavostí z ministerstva školství je „finanční gramotnost“ – zahrnuje minimum znalostí, které by žáci středních škol měli mít v povědomí. Je to modul, který je vložen do všech RVP, a obsahuje i vypracovaný metodický pokyn (v platnost srpen 2008).

Webové stránky Asociace jsou už dlouhodobým, trochu pozapomenutým tématem. Ing. KAŠE, zástupce ředitele odboru vzdělávání a poradenství ÚZPI Praha informoval představitele Asociace o současném stavu: webové stránky jsou provozuschopné, je třeba dohodnout pouze jejich „oživení“, kromě problematiky Asociace by se tam umístovaly i materiály ministerstva zemědělství...A co připravuje ÚZPI pro školy? V letošním roce to budou opět vzdělávací aktivity pro školy z nejrůznějších oblastí, které by mohly učitele zajímat – např. společný seminář se sítí místních akčních skupin (MAS). Spolupráce s MAS bude pro školy velmi přínosná, oblast venkova je inspirativní nejen z hlediska výuky zemědělských předmětů, ale i z hlediska zapojení škol do společné činnosti. Zájem škol o účast na seminářích byl ale slabší, a to i při proškolení lektorů nových opatření Programu rozvoje venkova. Lepší spolupráce byla v mezinárodních projektech. Byl uzavřen projekt vzdělávání v bezpečnosti práce, realizace se uskutečnila ve spolupráci se středními odbornými školami (České Budějovice, Chrudim), výstupy byly vyhodnoceny v pilotních kurzech (dobře hodnoceno), podílel se i Úřad inspekce práce. Školy mají zájem o marketingové kurzy pro zemědělce i o přenos výsledků vědy a výzkumu do školního vzdělávání a do praxe.

ÚZPI připravilo k transferu inovační materiály, které poslouží nejen učitelům odborných předmětů, ale i dalšímu vzdělávání. V otázce učebnic Ing. Kaše uvažuje o zapojení do některého operačního programu, učebnice musí být připravena tak, aby byla aktuální 5 – 8 let. Přesto bude nutné rychlé informace vydávat v tištěné formě dostupné pro pedagogy, případně pro metodiky, pro veřejnost lze materiály instalovat na webové stránky. Levná a snadno aktualizovaná je forma CD.

S učebnicemi má velkou zkušenost vydavatelství CREDIT a jeho představitel PAN BLECHA, který spolupracoval už na prvních učebnicích s původním sdružení zemědělských škol. Po listopadovém (2007) jednání s Asociací a následnou nabídkou učebnic školám, přišlo dostatek objednávek. Obratem zajistili dotisk a během 10 dnů byly vyexpedovány učebnice 25 školám. I do budoucna se jeví jako optimální řešit objednávky přes sídlo Asociace v Humpolci, aby vydavatelství obdrželo objednávky najednou a najednou mohlo žádané učebnice připravit do tisku.

Doba změn se odráží i do obsahu učebnic. Po vstupu naší republiky do EU např. učebnice Ekonomika a podnikání už není aktuální, navíc je obdobná problematika vydávána i jinde. Asociace zaštiťuje kvalitu publikací, autoři učebnic z Creditu jsou renomovaní pedagogové univerzit a středních škol. A jaký je současný výběr? Školy mají především zájem o 1. a 2. díl Chovu zvířat, neví se moc o Chovu 3 (malá zvířata), který se věnuje drobnému chovu. Podle pana Blechy chybí učebnice k moderním principům v ekologii a k biopotravínám. K závažným předmětům by vždy doporučoval připravit učebnici samostatnou. Očekává od škol návrhy na ediční plány a společně s pedagogickou komisí Asociace bude následně řešit další postup. Pro dodržení už tradičně nízké ceny, je potřeba k dotisku jedné učebnice shromáždit alespoň 400 objednávek. A jaké učebnice mohou školy obdržet ihned? Na skladě jsou ještě výtisky Pěstování rostlin 1, 2 a Chov zvířat 1, 2, 3.

Po vystoupení hostů pokračovalo zasedání Asociace řešením vlastních úkolů, ale do diskuzí se zapojovali i výše uvedení hosté.

Ing. NOVÁČEK doplnil svůj předchozí výstup o zkušenost z transferu – na úrovni vysokých škol přenos výsledku výzkumu do zemědělské praxe objektivně funguje, významné jsou tyto poznatky i pro učitele středních škol.

MGR. BŘEZINA představil dosavadní činnost Asociace. V oblasti legislativy dostali k připomínkování dvě novely školského zákona. Složitá je situace kolem maturitních zkoušek. Hovořil o nabídce nepovinných předmětů, o neprostopnosti mezi oběma úrovněmi maturit. Výkonná rada dávala připomínky k podobě maturitních zkoušek, ale od původních návrhů z podzimu 2007 se poslední varianta v podstatě nemění: tj. povinně by měl být český jazyk, cizí jazyk, volitelnými předměty jsou informační a komunikační základ, matematika, společenské vědy. Postrádají ale přírodovědné předměty, bude-li biologie v nepovinných předmětech, proč by nemohla být ve volitelných? Tuto oprávněnou připomínku Asociace podporovalo i ministerstvo zemědělství. Dále se Asociaci nelíbí neprostopnost mezi základní a vyšší úrov-

ní maturity. Proč, když se žáci hlásí na vyšší úroveň maturitní zkoušky, a splní ji na nižší procento, než je k tomu nutné, proč mu výsledek nemůže být uznán jako splnění alespoň základní úrovně (odpovídají-li tomu prokázané znalosti). Posteskl si na špatnou komunikaci (v tomto směru) s ministerstvem školství, i jiné asociace škol dávali logické a rozumné návrhy, které ale ministerstvo příliš neakceptovalo.

Asociace pomáhá řešit rovněž obecně problematickou otázku nástavby, a to ve spolupráci s představiteli NÚOV. Mgr. Březina vidí „jako velice problematickou situaci nástavby v tuto chvíli, jestliže nařízení vlády obecně stanoví, ze kterého maturitního oboru mohou vypracovat nástavbu na který učební obor.“ Podle jeho názoru by bylo určité vhodné v tuto chvíli, kdy počty dětí klesají (a nejrychleji budou klesat v učebních oborech), vytvořit obecnou nástavbu typu podnikání, kam se může přijmout kdokoli vyučený. Jen tak bude možné z části vyučených v určitém kraji vytvořit rozumnou třídu z hlediska kvality žáků. I otázka přijímacích řízení je pro školy žhavým tématem. Podle ředitelů škol možnost tří přihlášek na střední školu bude znamenat konec učebních oborů. A jsou kolem toho i další úskalí.

Podle **ING. ŠEBESTOVÉ** má být vytvořena samostatná soustava nástavbových oborů, nástavby by měly být odborné i obecné. A každá nástavba by měla mít svůj vlastní RVP, doplňuje **ING. GOČÁLOVÁ**.

Kdy se dostane příslušná novela do Parlamentu se v současné době neví, není ještě vypořádané připomínkové řízení (**ING. MALIŠOVÁ**).

Ministerstvo zemědělství, v podání **PHDR. PÍCHOVÉ**, chce pomoci Asociaci řešit problematiku učebnic. Na MZe ČR mají následující představu o projektu: „Domlouvali jsme se na inovaci učebních textů, je velká šance toho využít, je to nákladná dlouhodobá záležitost, a proto by z hlediska rezortu a rezortního zemědělského školství bylo vhodné využít prostředky OP VK. Předložili bychom v rámci individuálních projektů projekt, který by se zabýval tvorbou učebních materiálů, studijních textů. Oslovili pana ředitele Březinu a jeho prostřednictvím byly osloveny školy. Chtěli jsme vědět, jaké jsou nejožehavější obory, učební předměty, které je zapotřebí prioritně obnovovat. Škoda, že odpovědí bylo málo, zvažují tedy dvě možné cesty: Pokud by se nám povedlo skutečně předložit příslušný grant, individuální projekt (věřím, že by se to mohlo povést, je tu podpora poradce pana ministra školství), doporučovala bych zaměřit se na určitou část oborů – nebrat to v plné šíři, protože to bychom asi nezvládli – a zaměřit se na základní směry – pěstování a chov. Jestli jsou zapotřebí nějaké další předměty, to, prosím, o vaše vyjádření. Do konce dubna dáme na web nabídku, budeme čekat na reakce škol, poté návrh projektu upřesníme. ÚZPI bud navíc i nadále vydávat informační brožury, připravovat e-learningové kurzy“, seznamovala **PhDr. Píchová**.

Členové Výkonné rady souhlasili začít s přípravou učebnic obecných odborných předmětů – živočišná výroba, rostlinná výroba, **ING. HEJDA**, ředitel SOU Praha-Radotín doporučil nevynechat mechanizaci. Názor Asociace shrnul **ING. KOT**, místopředseda Asociace a ředitel Integrované střední školy Cheb: „Jsou 2 – 3 nosné obory, jeden je Agropodnikání – maturitní,

jeden Opravář zemědělských strojů, pak Farmář – dříve Zemědělec. Jsou čtyři oblasti kam knížky musíme směřovat – chov, pěstování, mechanizace a taky ekologie. To jsou nosné směry, které by sloužily všem oborům napříč. V obecné formě se problematika dotkne všech.“

Od problémů škol se jednání přesunulo k problematice školních hospodářství, která je však se školami spojená. Zasvěcený je v této oblasti ředitel Školního statku v Opavě **ING. BENEŠL**. V úvodu shrnul, jaké existují formy: „Máme školní hospodářství, která jsou členy našeho sdružení, je řada dalších, která nejsou. Dále máme hospodářství, která jsou při škole, jsou součástí škol a o těch už tolik informací není. Stále však zůstávají některá školní hospodářství jako samostatné právní subjekty bez ohledu na to, zda mají svého ředitele, nebo je jím ředitel školy. Během loňského roku vznikaly i různé experimenty.“ Jedním z nich byl, podle **Ing. Benešla**, **Horšovský Týn**, kde vzniklo **krajské s.r.o. školní hospodářství** (jako krajské zařízení ale nemůže být příjemcem dotací). Ve Středočeském kraji všechna školní hospodářství přešla pod školy, pod jednoho ředitele, je to jeden právní subjekt. Tady nastal velký problém, protože tato hospodářství jako školní subjekt velmi těžko na nějaké dotace dosáhnou. Předpokládá, že se situace vykrystalizuje tak, že v každém kraji zůstane 1 – 2 školní hospodářství.

Za dobrou myšlenku považoval centra odborného výcviku a i když jejich vznik přinášel problémy, považuje je pro žákovskou praxi za lepší než školní závody. Nevýhodu školních závodů vidí mj. v tom, že škola může financovat 2, 3 podniky, kde praxe probíhá, a ty ostatní se mohou cítit podřadné, že peníze nedostávají. Složitou situaci má škola v oblasti, kde jsou samí drobní soukromní hospodáři zemědělci, kde nejsou velké celky a škola musí uzavírat několik desítek smluv, aby žáci mohli vykonávat praxi. Je to správný směr, jak se má vykonávat praktická výuka? **Ing. Benešl** se obává, že „školy, které nebudou mít zabezpečenou praxi ve vlastním zařízení, tak už nebudou zemědělské“.

Následovala rušná diskuze o možných příjemcích podpor..., jak získat podporu i pro školní hospodářství.

Situaci kolem center odborného výcviku a možných dotací podrobně vysvětlila **PHDR. PÍCHOVÁ**. Ministerstvo zemědělství, pokud mělo možnost, chtělo řešit praxi pomocí center odborného vzdělávání. Do toho vstoupilo několik věcí, popisuje situaci **PhDr. Píchová**: „... jednak je tady iniciativa UNIV (Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení), na základě které se vytvářejí v krajích centra. Nemá smysl, aby centra vytvářel kraj a aby centra vytvářelo ministerstvo zemědělství, ...to k tomu nemá prostředky. Prostředky na vzdělávání, které byly před tím z národních zdrojů, jsou od loňského roku (od r. 2007) čerpány z evropských prostředků.“ A jaký je rozdíl mezi čerpáním z **PGRLF** a ze **ZIF**? „**ZIF** obhospodaruje evropské prostředky a pravidla jsou tam stanovena pro všechny členské státy. Příjemcem může být jedině zemědělec, podnikatel a nemůže být příjemcem ani příspěvková organizace ani jiný nezemědělský subjekt. **PGRLF** – to jsou národní prostředky, tam příjemcem můžete být, ale je to jiný program, než je **EAFRT** – Program rozvoje venkova.“ Dále **PhDr. Píchová** hovořila o snižujících se finančních

prostředcích v kapitole zemědělství, o prioritě přímých plateb, investic do majetku..., „tam je to jednoznačně směřované na zemědělce, na to je rezort zřízený, je to v jeho právech a povinnostech“. Pokud se uvolní nějaké prostředky na vzdělávání, vysvětluje, „tak k tomu musí být program notifikovaný Evropskou komisí. A jestliže tady existuje evropský program v rámci Programu rozvoje venkova, což je vzdělávání, tak nám nikdo nenotifikuje další vzdělávání zase z národních dotací“. Musejí se řídit tím, doplňuje PhDr. Píchová, co stávající legislativa a stávající předpisy v jednotlivých programech umožní. Příspěvková organizace nemůže dostat dotace z jiného rezortu. (Kdo příspěvkovou organizaci zřizuje, ten ji musí taky financovat!) „Tzn., pokud je to subjekt samostatně evidovaný jako zemědělec, tak samozřejmě nárok na dotace má.“

Školní hospodářství – to je, podle **ING. BENEŠLA**, neustálé hledání forem a možností. Založili v Opavě o.p.s., aby mohli nějakým způsobem něco zajistit, něco financovat, jsou to zase zemědělské školy, které se složily dohromady...

Ředitel lanškrounské zemědělské školy a školního statku **ING. FIEDLER** je na základě svých zkušeností přesvědčen, že správná cesta jsou samostatné školní statky. Dostávají dotace na půdu, na dobytčí jednotku..., dotace od kraje na hlavní činnost, to je ta cesta, o kterou jim šlo. Ale teď potřebují dostat investiční peníze a vybudovat mobilní technologie a vytvořit ta centra. Hradecký kraj má vzdělávací centrum v Hořicích, Pardubický kraj schválil centra v Chrudimi a Lanškrounu. Oni v Lanškrounu se budou specializovat na chov koní a chov skotu, druzí na rostlinnou výrobu. Očekávají podporu ministerstva zemědělství (i třeba přednáškovou formou, využíváním pro další vzdělávání), podporu agrární komory, zemědělců.

Další diskuze se vedly kolem rozdílného postavení (a tím rozdílných možností) školních statků středních škol a školních podniků univerzit. Problém ale je, že majetek školního statku je majetkem kraje, je to příspěvková organizace. A vysoká škola není příspěvková organizace, je založená samostatným zákonem, je to veřejnoprávní organizace. Má se Asociace opět pokusit prosadit svou myšlenku v Parlamentu, najít někoho, kdo problematiku pochopí a pomůže ji prosadit správným směrem?

Ale pokročme k dalším otázkám. Asociace má k dispozici materiál – návrh možných řešení problému spojeným s poklesem počtu žáků nastupujících do středních škol v návaznosti na potřeby trhu práce. **ING. KOT** navrhl dát uvedenou informaci ve známost všem ředitelům, aby si eventuálně uvědomili, že musí tuto skutečnost zahrnout v koncepcích, aby se školy předčasně nezavíraly, než přijdou silnější ročníky dětí. Pro lepší uplatnění navrhuje vyučít žáky ve více než v jednom oboru (např. instalatér + zedník). Získají tak praxi, využijí i nástavbu. Nástavba, podle Ing. Kota, tu není proto, aby suplovala průmyslovku, ale aby z vyučených udělala tzv. mistry.

S ohledem na proběhlou diskuzi doplnila **ING. GOČÁLOVÁ** další informace. Novelou zákoníku práce se vrátila praxe na osm hodin – žáci do 18 let mohou pracovat opět jako původně (od 1. 1. 2008). Jinak loňského roku bylo v rámci školních závodů podpořeno 106 subjektů. Školy mají daleko více uzavřených

smluv s jinými podniky (než dva podniky ŠZ). Ze strany ministerstva je zájem, aby se změnil statut školního závodu, aby školy s více učebními obory si mohly „nasmilovat“ více podniků, aby tak mohla být praxe více finančně podpořena. V současné době tomu brání finanční limit (více podniků – méně peněz). V případě poklesu počtu dětí by ale podpora více podniků mohla být možná. (Vyplaceno bylo asi 13 milionů, sazba 29, - Kč/hodinu.) Ministerstvo školství tento materiál – podpora spolupráce škol se zaměstnavateli – pochválilo. Vlastní spolupráce je mnohem širší a je to oboustranně výhodná dohoda. V letošním roce bude nutné upravit statut (novela školského zákona, odstranit duplicitu dotací a příspěvku na odbornou praxi). Konečný termín příjmu žádostí ke školním závodům je 30. května 2008, podává se na příslušnou zemědělskou agenturu.

Statut školního závodu, upřesnila **PHDR. PÍCHOVÁ**, může dostat skutečně jenom podnik zemědělské prvovýroby nebo výrobní podnik.

Celoživotní vzdělávání je už nutností. Ministerstvo zemědělství, seznamuje **ING. GOČÁLOVÁ**, pověřuje školy (asi 12 škol v ČR), které provádí kurz pro získání odborné způsobilosti, tzv. „jedové zkoušky“, přípravou kurzu pro školení za účelem získání zkoušky k odborné způsobilosti k ochraně rostlin. (Některé školy připravují k této zkoušce i žáky.) Zjistilo se, že na školách nejsou nové poznatky v ochraně rostlin, učitelé nemají učebnice, podklady k výuce.

Zjistilo se taky, že do soustavy povolání je nutno zařadit jako typové pozice pozici inseminační technik a pozici rostlinolékařský technik, které jinak v praxi normálně fungují. Je nutné učitele proškolení, dát jim nové poznatky. Ve spolupráci s ÚZPI a Rostlinolékařskou společností připravili kurz (46 hodin) – Ochrana rostlin – k proškolení učitelů i ke zvýšení kvalifikace pedagogů. **ING. KAŠE** předpokládá proškolení asi 60 pedagogických pracovníků ve 2 běžích, (kurz v Benešově v květnu, v Olomouci v září) přednášet budou vysokoškolští experti, učitelé obdrží učební materiál. Dne 25. dubna 2008 má proběhnout na MŠMT ČR akreditace.

Jedním z posledních hlavních bodů programu jednání Výkonné rady Asociace bylo vystoupení **PAEDDR. DOBEŠOVÉ**, ředitelky VOŠ a SZEŠ Benešov s informací o mezinárodní asociaci zemědělských škol EUROPEA. Jak už byly školy písemně informovány, v březnu se konal ve Švédsku venkovský parlament, v květnu (21. – 24.) se uskutečnil v Norsku zasedání zemědělské mládeže, jsou ohlasy asi z 5 našich škol, zúčastnit se mohou vždy 2 studenti + pedagog. V organizaci Europea funguje předsednictví v souladu s předsednictvím v EU, a protože Česká republika bude v r. 2009 předsedat EU, tak budeme i předsedat v organizaci Europea. Znamená to, vysvětlila PaedDr. Dobešová, že v naší republice budeme muset zorganizovat setkání zástupců členských zemí. Jedná už v tomto směru s ministerstvem zemědělství, je přislíbena možnost organizace setkání členů Europea pod záštitou pana ministra. Uvažuje i o organizování odborné soutěže.

Předběžný termín dalšího jednání Výkonné rady Asociace byl stanoven na 21. května 2008 v Tauferově SOŠ veterinární v Kroměříži.

ŠKOLNÍ ZAHRADY PŘED 71 LETY

– školy hospodárnosti a ochrany přírody

Před jednáctadesáti lety byl v časech první čs. republiky vydán poprvé řád pro školní zahrady při veřejných národních školách – tedy školách obecných, měštanských a pomocných, který byl svým moderním pojetím ojedinělý i v mezinárodním kontextu.

Podle výnosu tehdejšího ministerstva školství a národní osvěty z měsíce dubna 1937 se školními zahradami rozumějí pozemky (vytvořené za jakýchkoliv podmínek, na jakékoli ploše a půdě) určené k tomu, aby na nich žactvo „vlastním názorem a prací poznávalo nejdůležitější rostliny užitkové, okrasné a jinak významné a poučovalo se, jak se mají pěstovati a chrániti; školní zahrada je školní předvýchovou zemědělství, do jisté míry i průmyslu, ale hlavně onoho poměru člověka k přírodě, který vrcholí v ochraně přírody; jen ten, kdo vlastní prací vypěstil rostlinu od semene do plodu a vychoval zvíře od vylíhnutí do rozmnožení, pozná ony dovednosti a námahu, kterých je k tomu třeba, a naučí se přírodu chrániti“. Školní zahrada měla mít výměru od 4 do 9 arů (podle velikosti školy), přičemž v každém školském okrese měla být vybudována alespoň jedna zahrada „vzorová“. Finanční náklady na založení, zařizování a udržování školních zahrad byly součástí věcných výdajů na chod školy. Správcem školní zahrady byl ředitel národní školy a pověřený člen učitelského sboru.

Semena, sazenice a rostliny vypěstované školou, pokud jich nebyla potřeba pro výuku a kursy vaření dívek, musely být rozdány zdarma dětem a darovány obci či místním a rodičovským korporacím k účelnému využití; prodej cehokoli ze školní zahrady byl zcela nepřipustný (pro potre-

by kontroly byl veden do nejmenších podrobností výkaz o rozdělení sklizně). Školní zahrada tvořila zpravidla oddělení květinářsko-okrasné (s Lipou svobody uprostřed) a botanické (jako obraz flory okresu včetně sortimentu léčivých bylin), zelinářské (umožňují ještě před prázdninami viditelný výsledek práce) a ovocnářské (s běžnými druhy a tvary stromů). Doplňující součástí školní zahrady byla mimo jiné také odborná knihovna, umístěná obvykle v přírodopisném kabinetu. Koncem 30. let minulého století byly učitelům pro další vzdělávání doporučeny k odběru časopisy Naše zahrádka, Milotický hospodář, Moravská včela, Zahradnická centrála a Zahradnicko-ovocnicko-vinařský slovník.

Po celý rok byla učitelstvu a další odborné i laické veřejnosti přístupná vzorová školní zahrada (48 arů) učitelských ústavů v Brně, vedená dlouhá léta profesorem státního českého ústavu učitelského a lektorem na Masarykově univerzitě Bruno Valouškem. Zájemci zde našli školku, ovocné a okrasné oddělení, rosarium, besídku a letní „učírnu“ (tvořící jeden celek), zelinářské a botanické oddělení, umělou tůň a bazén, alpinium, oddělení hospodářských rostlin a pokusná políčka, kompostárnu, včelín, školní drůbežárnu, zahradní pisárnu i komoru s nářadím.

Ing. dr. Bohumil Tesařík
Kaznějov

ROK 1918 A NAŠE ZEMĚDĚLSKÉ ŠKOLSTVÍ

4. díl

Filmová a diapozitivová ústředna

Dalším podstatným přínosem pro názornost výuky i osvětové práce bylo zřízení filmové a diapozitivové ústředny v r. 1923, kterou s pečlivostí sobě vlastní vedl ING. FRANTIŠEK ČVANČARA. Koncem r. 1938 disponovala 456 filmy, z toho bylo 308 filmů s českými titulky a 148 s německými. Filmy odborné i všeobecně vzdělávací byly seskupeny v pevné programové bloky (asi na 2 hodiny). V témže roce měla ústředna 392 diapozitivových tematických bloků (rovněž přibližně na 2 hodiny) a u každého z nich textovou přílohu. Půjčovní zemědělským školám hradilo ministerstvo, na školy zbývalo poštovné.

Vzdělávání pedagogů

V oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků svůj význam měly již vpředu zmíněné konference zemědělského učitelstva. Kromě nich bylo uspořádáno více než 40 kurzů z různých oborů zemědělských a pedagogicko-didaktických nauk, na jejichž organizaci se podílely i zemské správy v Praze a v Brně. Přednášejícími byli profesori vysokých škol, např. prof. Otakar Kádner (1870–1936), doc. Jan Uher (1891–1942), profesor Otakar Chlup (1875–1965) a další. Zváni byli také profesori učitelských ústavů, inspektoři a inspektorky zemědělského či hospodynského vyučování, zkušení učitelé gymnázií i zemědělských škol.

Ing. František Čvančara (1889–1967), přední organizátor zemědělského školství v době meziválečné, inspektor vyšších a speciálních zemědělských škol, budovatel Filmové a diapozitivové ústředny pro potřeby zemědělských škol a zemědělské osvěty...

Svou pozitivní roli sehrávala rovněž stipendia poskytovaná učitelům k návštěvě významných zahraničních hospodářských objektů či výstav nebo na dlouhodobější studijní pobyty. Samo ministerstvo zorganizovalo exkurze učitelů do Polska, Švýcarska, Německa, Francie.

Skutečností se postupně stává rovněž organizovaná pedagogická příprava pedagogů odborných předmětů, o kterou přední osobnosti usilovaly již desítky let. V r. 1920 ministerstvem založený jednoletý Státní pedagogický kurz pro vzdělání učitelek hospodyňských škol v Chrudimi se počátkem škol. r. 1924/25 mění na státní pedagogický seminář, který se posléze stává středem pozornosti i mnoha zahraničních odborníků. V r. 1926 vzniká obdobný „seminář“ Kadani – s německým jazykem vyučovacím. V r. 1930 se otevírá Státní pedagogický seminář pro přípravu učitelů zemědělských škol v Praze. Z podnětu ministerstva je v r. 1935 založena Pedagogická společnost zemědělská, která o rok později vydává první číslo svého vlastního časopisu atd. atd.

Československá akademie zemědělská

Vývoj zemědělského školství, respektive vývoj vzdělávání venkova vůbec, začala nezanedbatelně ovlivňovat také Československá akademie zemědělská, jejíž ustavující zasedání proběhlo 28. prosince 1924. Kromě toho, že převzala na řadu let už zmíněné vydávání učebnic pro zemědělské školy, že do svých řad přijala přední učitele, zřídila v rámci literárního a osvětového odboru školskou komisi, která do svého pracovního programu zařadila organizační i pedagogické otázky zemědělského vyučování, péči o učitele zemědělských škol, jakož i péči o vzdělání venkova vůbec. Obdobnou agendu lesnického školství převzala do své náplně taktéž speciální školská komise zřízená v rámci lesnického odboru.

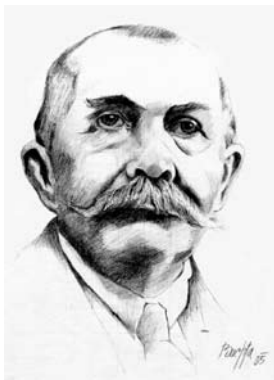
U příležitosti valného shromáždění ČSAZ, 27. března 1927, byl ve vestibulu Domu zemědělské osvěty odhalen tehdejšími ministrem zemědělství MUDr. Otakarem Srdínkem (1875–1930) bronzový reliéf oslavující stoleté jubileum vynálezu bratřanců Veverkových, dílo významného sochaře Jana Laudy (1898–1959)

Mění se kvalifikační požadavky na učitele

Kvalifikační požadavky, formulované v r. 1879 jako provizorní, zůstaly i po převratu ještě několik let v platnosti. V období let 1925 až 1934 byly postupně pro kandidáty učitelství na všech typech škol hospodářských, lesnických i hospodyňských stanoveny nové, až na výjimky jednotné požadavky: maturita na střední škole, čtyřletá vysoká škola s příslušnými státními zkouškami, dvouletá praxe, absolvování jednoletého pedagogického semináře a zvláštní zkouška učitelství způsobilosti. Výjimkou byly školy hájenské, které mohly za učitele přijímat absolventy vyšších (středních) škol lesnických s dvouletou praxí a úspěšným složením zkoušky učitelství způsobilosti. Výrazně odlišné požadavky čekaly i na adepty učitelství na školách hospodyňských. Kvalifikovanou odbornou učitelkou se mohla stát jen ta, která kromě základního vzdělání a jednoleté nižší hospodyňské školy, složila maturitu na vyšší škole hospodyňské nebo vyšší škole hospodářské, absolvovala praxi v selském hospodářství (1 1/4 – 1 1/2 roku), speciální praxi nebo kurzy v drůbežnictví, zahradnictví, mlékařství (1/2 – 3/4 roku) a k tomu zdárně absolvovala ještě dvouletý státní pedagogický seminář. Pro učitelku vaření a domácího hospodářství se žádalo stejné teoretické vzdělání, praxe byla předepsána z oboru vaření. Zkoušky učitelství způsobilosti se konaly před státní zkušební komisí, jejížhož předsedu i členy jmenoval ministr zemědělství. První Státní zkušební komise

v Praze působila již od r. 1883. Při ní byla po převratu zřízena sekce německá, která se později osamostatnila a rozšířila svou působnost na celou republiku. Obdobná komise byla zřízena pro oblast Moravy a Slezska v Brně.

Nově byla organizována **inspekce zemědělského vyučování**. Byly jí, tak jako v minulosti, pověřovány vesměs významné osobnosti s vysokým odborným, pedagogickým i společenským kreditem. Prvními popřevratovými inspektory pro střední hospodářské školy s vyučovací řečí českou v Čechách a pro lokařskou školu ve Vysokém Mýtě byl pověřen DR. VLADIMÍR HRÁSKÝ, profesor české techniky v Praze. Inspekci stejných škol s vyučovacím jazykem

Dr. Vladimír Hráský (1857–1936), profesor, později rektor české techniky v Praze, inspektor pro střední hospodářské školy, ministr orby ve Vídni, poslanec zemského sněmu, čestný člen ČSAZ

německým pověřen Ing. Václav Rippl, profesor německé techniky v Praze. Inspekční dozor středních hospodářských škol s vyučovací řečí českou na Moravě vykonával Dr. Vladimír Brdlík, profesor české techniky v Praze, hospodářských škol nižších s vyučovací řečí českou na Moravě a středních hospodářských škol s vyučovací řečí německou na Moravě a ve Slezsku Ing. Jan Adamec, ředitel Zemské střední hospodářské školy v Přerově, nižších hospodářských škol s vyučovací řečí německou na Moravě a ve Slezsku Ing. Richard Hamerak, profesor Zemské střední hospodářské školy v Novém Jičíně. Státní inspekci veškerého hospodyňského školství v Republice československé pověřilo ministerstvo zemědělství MARI TRACHTOVOU, ředitelku hospodyňské školy v Chrudimi a všech škol lesnických Dr. Karla Šimana, vrchního lesního radu ministerstva zemědělství v Praze.

Předmětem inspekčních zpráv byl stav školních budov, jejich okolí, stav učeben, laboratoří, kabinetů, knihoven a všech dalších zařízení a objektů. Dále si všímaly uložení, údržby a evidence jednotlivých sbírek, knih a ostatního inventáře. Detailní pozornost byla věnována i školním statkům, ev. jiným účelovým zařízením.

Marie Trachtová (1865–1924), dlouholetá ředitelka hospodyňských škol ve Stěžerách a v Chrudimi, první státní inspektorka hospodyňského školství ČSR

Hodně místa zabíralo hodnocení řídicí práce. Role ředitele byla posuzována ze všech stran. „*Má býti učitelům přítelem a rádcem, má chrániti pořádek a předcházeti příkladem v plnění všech povinností..., musí umět učitele, žáka i veřejnost ke škole připoutati a musí míti stále na paměti péči o dobré jméno školy. Ne každý učitel se k úřadu ředitelskému hodí...*“ (Reich, 1924).

Podrobnému hodnocení byl podroben také učitelský sbor, jeho součinnost s ředitelem, kolegiálníta ve sboru. Podstatnou částí inspekce byla úroveň vlastního vzdělávacího a výchovného procesu. („*Dobří, charakterní lidé, uvědoměli státní občané a při tom vynikající zemědělství odborníci, toť musí být cíl všech škol hospodářských, lesnických, zahradnických a speciálních*“ – Reich, 1924). Sem patřila odborná, metodická, jazyková i rétorická úroveň výuky, účelné a umné využívání učebních pomůcek („*někdy slouží více parádě, nežli praktické potřebě*“) i respektování dalších didaktických zásad. Všechno bylo analyzováno i výchovné působení školy (Stach, 1924; Michálek, 1924).

Pozornosti neunikla ani součinnost školy se zemědělskou veřejností. „*Nestačí jen odbývat několik přednášek, to není všecko, ale jest potřeba odborné práce ve spolcích, hospodářských podnicích, součinnosti při zemědělských výstavách, aby školy staly se chrámem, v němž zemědělský venkov hledá porady a poučení*“ (Reich, 1924).

Na samotném ministerstvu zemědělství byla školská agenda mezi jednotlivými referenty rozdělena tak, že každý z nich vyřizoval všechny záležitosti přidělených škol, tedy věci jak pedagogické a organizační, tak administrativně správní včetně rozpočtových a v podstatě též záležitosti personální. Ve vážnějších záležitostech a otázkách personálních činil tak vždy v dohodě s příslušným inspektorem dané školy.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

ANTONÍN DOBRÝ

Dvě generace rodiny Dobrých, otec a synové, udržovali v provozu od 7. února 1854, což je datum založení hospodářské strojírny a slévárny kovů v Dolním Cetně, jednu z nejstarších hospodářských strojíren v Čechách. Antonín Dobrý, otec založil toho roku v místě svého bydliště v Dolním Cetně strojírnu na výrobu hospodářských strojů světového jména.

Na počátku vyráběl ponejvíce hospodářské nářadí – řezačky, brány, kruhadla na řepu a jiné drobné hospodářské stroje. Později zavedl i výrobu secích strojů, žentourů a pastorků. Výrobky byly dokonalé, zákazníkům přibývalo a závod se rozšiřoval. Proto bylo v r. 1899 přikročeno s pomocí celé rodiny ke stavbě továrny v Mladé Boleslavi u místního nádraží. Byly vybudovány nové objekty dílen, slévárny, strojírny a lakovny do níž byla postupně převedena veškerá výroba z Dolního Cetna. Aby měl podnik při stále vzrůstající poptávce jistý finanční základ, byl dne 28. ledna 1914 přeměněn pod patronací Agrární banky na akciovou společnost.

V důsledku tohoto kapitálového posílení bylo tovární oddělení znovu rozčleněno, rozšířeno a opatřeno moderními stroji. V r. 1927 měl závod 21 000 m² zastavěné plochy rozdělenou na slévárnu, modelárnu a truhlárnu s dvaceti stroji, kovárnu, kotlárnou a soustružnu vybavenou asi 110 moderními obráběcími stroji. Továrna vyráběla benzínové motory standardního ležatého čtyřtákního volnoběžného typu od výkonu 5 do 20 HP. Motory byly ve velké oblibě a byly dodávány převážně na Slovensko a do Ruska. Parní lokomobily vyráběny pro pracovní tlak 10 atm byly určeny k pohonu mláticích strojů s výkonem od 3,5 do 6 HP. Mláticím strojům věnoval Antonín Dobrý velkou péči. Vyráběl je se železným rámem po způsobu anglických firem. Mimo to vyráběl těžké mlátičky s dřevěným rámem typu TCM ve velikostech 36, 42 a 48". Výrobky konkurovaly nejen tuzemským, ale i špičkovým zahraničním výrobcům. Jako nepostradatelné součásti k mláticím strojům byly považovány lisy na slámu a ledkovací stroje značky „Ideál“. R. 1900 byly vyznamenány první cenou v konkurenční soutěži, pořádané Německou hospodářskou

společností v Berlíně. Po provedených odborných zkouškách byl ledkovač uznán ve své době za jedině správný. Antonín Dobrý mladší z Dolního Cetna se mezi tím stal taktéž továrníkem a žádal pro rozšíření továrny v katastru č. 882 v Riegrově ul. v Mladé Boleslavi v r. 1906 přístavbu nových dílen, strojíren a lakovny. R. 1898 započala rozepře mezi Antonínem Dobrým, synem Antonína Dobrého, v té době strojníkem v Dolním Cetně. Ten zastupoval v soudní při svého bratra Eduarda z Mladé Role proti jeho přímému nadřízenému Ladislavu Bernardovi. (Jádro soudní pře bylo v zaplacení peněžní částky 13 zlatých a 26 krejcarů, které musel Eduard Dobrý údajně zaplatit, protože v určitý den r. 1898, jako Bernardův zástupce, když byl Bernard v Praze za obchody, se neoprávněně vzdalil z pracoviště. A tak dělníci a továrna v Mladé Boleslavi neměli v ten den rozvrženu práci. V té době však všech 30 dělníků zaměstnaných v této továrně považovalo Eduarda Dobrého za svého vedoucího více než Bernarda. Za dohled nad prací v továrně byla mzda 25 zlatých měsíčně. Soudní při Dobrý nevyhrál a musel zaplatit i se soudními výlohami 129 zlatých a 20 krejcarů.)

V r. 1907 byla stavba povolena a započata. Po dvou letech byla továrna dále rozšířena a přistaveny truhlářské dílny v č. p. 684 ve dvoře firmy pánů Kolbena a Daňka. Továrna Kolben-Daněk v Mladé Boleslavi byla totiž mezi továrnou Antonína Dobrého a nemocnicí. Dále na tomto místě byla Dobrým postavena i nová příjmová skladiště. V r. 1910 se prováděla další přístavba továrny. R. 1925 měla továrna Antonína Dobrého 101 dělníků a o rok později již nesla jméno a. s. Rolnická strojírna a slévárna, dříve A. Dobrý v Mladé Boleslavi. V dílnách se montovaly převážně mlátičky, v truhlárně, soustružně, slévárně a lakovně se pak upravovaly a dokončovaly. V r. 1936 měla firma deset samostatných montérů, pět strojních zámečníků a pět lakýrníků. Žentourové mlátičky firmy Antonín Dobrý s dřevěnou kostrou, ocelovými hřídelemi a kuličkovými ložisky tvořily ve své době ve výrobě firmy samostatnou kapitolu.

Bylo vyráběno sedm druhů čistících mlátiček, v té době v ceně od 480 do 1300 Kč. Mlátičky měly hrotové bubny s šířkou 480 a 580 mm, 4 vytrásadla a 2 síta. Párem tahounů bylo vymláčeno za jednu hodinu 4 až 5 mandelů pšenice. Dobrého mlátičky v té době nejen obilí mlátily, ale také čistily a třídily.

2112 ledkovačů nachází se již v činnosti.	
	Dobrý, velice osvědčený a za nejlepší uznán, zdokonalený patentovaný ledkovač „Ideál“ s patentovanými svodními rourami .
	Dvouřádkový pro ruční sílu. Čtyř-, pět- a víceřádkový, jakož i širokorozmetací pro sílu potažní odporuje a ceníky s bližšími popisy na požádání zdarma a franko zasílá hospodářská strojírna firmy
Ant. Dobrý v Dolním Cetně. Filiálka v Mladé Boleslavi.	
2112 ledkovačů nachází se již v činnosti.	

Ing. Petr Novák, CSc., Praha

OBSAH

Pracovní síly a agrární školství	3
Združenie mladých farmárov na Slovensku – ASYF	4
Bezpečnost potravního řetězce	5
„Vzdělávání v oblasti rozvoje a údržby zeleně“	6
MAS mladých – Eferding	7
„Přímý marketing“	8
Informační servis	10
Výstava Regiontour	11
Projekt ekoaudit v Žatci	12
Podkovářské dny	13
Roládou to nekončí	14
Stáž žáků	14
Jezdecká příležitost	15
Domov pre vtáctvo	16
AgroPublikace 2008	16
Záleží mi na zvířatech	17
Maturity, učebnice, praxe, dotace, projekty	18
Školní zahrady před 71 lety	22
Rok 1918 a naše zemědělské školství	22
Antonín Dobrý	25
Nový studijní obor	I–II
Celostátní soutěž zručnosti	III–IV

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava
PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., IVP ČZU Praha
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR
Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha
Ing. Břetislav Kábele, SOŠ České Budějovice
Ing. Jan Kot, Integrovaná střední škola Cheb
Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinstitút Nitra
Mgr. Drahomíra Kučírková, CSc., KPP SPU Nitra
PhDr. Dana Linhartová, CSc., ICV MZLU Brno
Ing. Tibor Masár, PhD., MP SR Bratislava
Ing. Josef Matoušek, MZe ČR
Ing. Mária Múdra, ZSŠP Rakovice
prof. Ing. Milan Slavík, CSc., IVP ČZU Praha
PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR
Ing. Jan Vajs, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

K ilustraci na obálce:

Die bunte Aprikose, die Mirabolane. Kresba plodu a větvičky meruňky a mirabelky (varieta rodu slivoň). Vybráno z publikace Allgemeines Deutsches Garten Magazin, 1805

CONTENTS

Labour force and agricultural schools A contemplation of Jan Veleba, President of the Agricultural Chamber	3
Association of Slovak Young Farmers Main objectives and programme of a new association	4
Food chain safety In the segment of milk production, processing and transport in the Netherlands	5
Education in the area of green vegetation development and maintenance Information on a project of the Agricultural School in Dalovice co-financed by the European Social Fund and state budget of the Czech Republic	6
The local action group of young people – Eferding A focus on the programme of land planning development and life quality improvement in Austria	7
“Direct marketing” – or how farmers can earn more money ... Seminar for ecological farmers	8
Information service Representation of the European Commission in the Czech Republic	10
Regiontour exhibition and school accommodation facilities The presentation of municipalities, towns, microregion, associations	11
Ekoaudit Project Czech-German cooperation of the Agricultural and Ecological School in Žatec	12
Farriers’ Days Specialised lectures and competitions at the Secondary Craft School in Jaroměř	13
The Swiss roll is not a finish... Further realisations of “Small Grants” projects	14
A study stay of students in Dolní Kubín in Slovakia	14
A horse-riding opportunity The English success of an alumnus from the Chuchle School	15
Homes for birds The fabrication and hanging of bird boxes at the Agricultural School in Šaľa	16
Agropublikace 2008 An exhibition of agricultural and food literature	16
Animals matter to me A worldwide petition campaign to promote the approval of the Universal Declaration on Animal Welfare	17
GCE examinations, textbooks, practical training, subsidies, projects... From the agenda of the Executive Board of the Association	18
School gardens 71 years ago	22
The year 1918 and our agricultural educational system ..	23
History of agricultural machinery	25
A new discipline at the Forestry and Fishery Vocational School in Bzenec	I-II
National competition in skills of future couturiers ...	III-IV

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ ZRUČNOSTI str. III příloha

DOMOV PRE VTÁCTVO str. 16

PROJEKT VZDĚLÁVÁNÍ str. 6

PROJEKT EKOAUDIT str. 12

JEZDECKÁ PŘÍLEŽITOST str. 15

STÁŽ ŽÁKŮ str. 14

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinstitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
tel.: 227 010 439, fax: 227 010 114, e-mail: krajickova@uzpi.cz
Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agoinštítút, Akademická 4, 949 01 Nitra
tel.: 037/791 02 11, fax: 037/791 02 83, e-mail: machova@agroinstitut.sk
Redaktorka: Mgr. Cecília Machová

www.agronavigator.cz

Časopis vychází 10x ročně (září – červen), cena výtisku je 20 Kč, roční předplatné 200 Kč
Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZPI Praha, tisk obálky Tiskárna Ministerstva vnitra, p.o.

47816 ISSN 0044-3875

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

PODKOVÁŘSKÉ DNY V JAROMĚŘI str. 13

Střední škola řemeslná v Jaroměři pořádala už 11. ročník podkovářského klání. Účastníci se seznámili se současnými trendy v podkovářství, předvedli si praktické podkování, soutěžili ve výrobě podkov a ve volném kování, házeli podkovou o Podkovářský džbán

